

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه‌های قضائی - عهدنامه‌ها - آئیننامه‌ها

WWW.RRK.IR

WWW.DASTOUR.IR

تصویب‌نامه‌ها - تصمیم‌نامه‌ها - اساسنامه‌ها و آگهیها

تک شماره ۴۵۰۰ تومان

صفحه	دستگاه اجراء کننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۲	هیأت وزیران	۱۴۰۰/۹/۱۷	نظریه رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به «قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»
۲	هیأت وزیران	۱۴۰۰/۸/۴	رای شماره ۲۳۰۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تصویب‌نامه شماره ۱۳۲۴۹۶/۱۳۲۸۵-۵۸۳۸۵-۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران که متضمن اصلاح تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ است ابطال شد
۵	شعب دیوان عدالت و سایر مراجع اداری	۱۴۰۰/۸/۴	رای شماره ۲۳۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: فوق‌العاده خاص پرداختی به کارکنان پیمانی شرکتهای دولتی موضوع بند (ح) ماده ۵۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ حتی اگر به صورت مستمر پرداخت شود، جزء مزایای مستمر و مشمول کسر حق بیمه محسوب نمی‌شود
۶	دانشگاه آزاد اسلامی	۱۴۰۰/۸/۴	رای شماره‌های ۲۳۱۱ الی ۲۳۱۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: کمک بهیاران شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی که به صورت رسمی با دانشگاه آزاد اسلامی رابطه استخدامی دارند جهت تعیین سخت و زیان آور بودن شغل خود، الزام قانونی مبنی بر مراجعه به کمیته‌های استانی تشخیص مشاغل سخت و زیان آور و اخذ نظریه کمیته‌های مزبور ندارند
۸	وزارت نفت	۱۴۰۰/۸/۴	رای شماره ۲۳۱۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: جزء ۱ قسمت ۵-۱-۱۴ ابلاغیه شماره ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶-۱۳۹۵/۵/۲۶ وزیر نفت که سن بازنشستگی عادی را در مورد مردان ۵ سال و سابقه خدمات را از ۱۵ سال به ۱۰ سال کاهش داده است ابطال شد
۹	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی	۱۴۰۰/۸/۱۱	رای شماره ۲۳۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بندهای ۱ از بخشنامه‌های شماره ۱۳۹۷/۱۲/۱۸-۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ و ۱۳۹۶/۶/۳۰-۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که با تعیین ملاک فاصله سه متری به وضع قاعده و معیار برای تشخیص راننده و سرنشین خودرو با توجه به شرایط متغیر فصول سال، شرایط آب و هوا و ساعات شبانه‌روز اقدام کرده، ابطال می‌شود. قسمت آخر بند ۲ دستورالعمل شماره ۱۳۹۷/۱۲/۱۸-۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که متضمن الزام به رفع اثر شیشه دودی است ابطال شد
۱۰	شورای اسلامی شهر ساوه	۱۴۰۰/۸/۱۱	رای شماره ۲۳۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ردیف ۲ و اطلاق ردیف ۳ از تعرفه شماره (۱-۴) عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر ساوه در خصوص عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض‌الحسنه از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۲	دانشگاه اراک	۱۴۰۰/۸/۱۱	رای شماره ۲۳۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: نامه شماره ۹۸/۸/۱۹۸-۱۳۹۸/۴/۱۳ مدیر امور اداری و پشتیبانی دانشگاه اراک در رابطه با ابلاغ مصوبه هیأت رئیسه این دانشگاه در خصوص بازه زمانی استفاده از مرخصی استحقاقی اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ ابطال شد
۱۴	سازمان سینمایی و امور سمعی و بصری	۱۴۰۰/۸/۱۱	رای شماره ۲۳۲۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: شیوه‌نامه رده‌بندی آثار سینمایی مصوب ۱۳۹۸/۶/۲ رئیس سازمان سینمایی و امور سمعی و بصری که در فصل چهارم آن مجازاتی نیز برای متخلفین از شیوه‌نامه مذکور تعیین شده، به لحاظ خارج از حدود اختیار مقام وضع کننده ابطال شد

قوانین و مقررات عمومی

نظریه رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به «قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»

۱۰۱۸

۱۴۰۰/۹/۱۷

شماره ۷۹۶۳۵/هـ ب

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر رئیسی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

بازگشت به رونوشت تصویب‌نامه هیأت محترم وزیران به شماره ۶۷۸۳۸/ت/۵۸۹۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۳۰، موضوع: «آیین‌نامه اجرایی بند(ز) تبصره(۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور»، متعاقب بررسی‌ها و اعلام نظر مقدماتی «هیأت بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین» و مستنداً به صدر ماده واحده و تبصره(۴) الحاقی به «قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم(۸۵) و یکصد و سی و هشتم(۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحات بعدی» و ماده(۱۰) آیین‌نامه اجرایی آن، مراتب متضمن اعلام نظر قطعی جهت اقدام لازم در مهلت مقرر قانونی و اعلام نتیجه به این جانب ابلاغ می‌گردد. بدیهی است پس از انقضای یک هفته مهلت مقرر در قانون، آن بخش از مصوبه که مورد ایراد قرار گرفته است، ملغی الاثر خواهد بود.

۱- بر اساس بند «ز» تبصره(۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ «در سال ۱۴۰۰ وزارت نفت مکلف است مبلغ یکصد و پنجاه هزار میلیارد ریال از محل جزء «۲» بند «ب» این تبصره مواد اولیه قیر وی. بی (وکیوم باتوم)، نفت خام را به صورت ماهانه در اختیار پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها قرار دهد. بنابراین، اولاً - ماده(۲) مصوبه که تکلیف فوق را صرفاً محدود به «پالایشگاه‌ها» کرده و از «پتروشیمی‌ها» سخن به میان نیاورده، از حیث تضییق شمول قانون، مغایر قانون است. ثانیاً - ماده مذکور که بدون ذکر عبارت: «از محل جزء «۲» بند «ب» این تبصره»، صرفاً به تکلیف وزارت نفت برای ارائه نفت خام به پتروشیمی‌ها اشاره کرده، از حیث اطلاق که شامل تجویز ارائه نفت از سایر محل‌ها می‌شود، مغایر قانون است. ۲- با توجه به تصریح قانون به اینکه نفت مذکور از محل جزء «۲» بند «ب» تبصره(۱) قانون یعنی افزایش عواید صادرات نفت نسبت به رقم پیش‌بینی‌شده در جزء «۱» بند مذکور تأمین می‌شود، حکم مقرر در تبصره «۱» ماده(۲) مصوبه مبنی بر صادرات تلقی کردن نفت تحویلی و تعیین سهم برای شرکت ملی نفت، مغایر قانون است. ۳- با عنایت به بند «د» ماده(۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) - مصوب ۱۳۹۳ - ناظر به لزوم رعایت ماده(۳۰) «قانون برنامه و بودجه کشور» - مصوب ۱۳۵۱ - «کلیه اعتبارات جاری و عمرانی که در بودجه عمومی دولت به تصویب می‌رسد، براساس گزارش‌های اجرائی بودجه و پیشرفت عملیات در دوره‌های معین‌شده توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت دارائی و سازمان برنامه و بودجه [بودجه] تخصیص داده می‌شود». از این رو ماده(۳) مصوبه مبنی بر تخصیص اعتبارات توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، از حیث تضییق شمول قانون، مغایر قانون است. ۴- نظر به سالانه بودن احکام مقرر در قانون بودجه و نیز اینکه در بند «ز» تبصره(۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰، حکمی در خصوص تسویه بدهی نیامده است، تبصره «۲» ماده(۴) مصوبه مبنی بر تجویز تسویه بدهی مربوط به سال ۱۳۹۷ از محل بند «ز» تبصره(۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰، مغایر قانون است. ۵ - نظر به جزء «۱» بند «ز» که مقرر می‌دارد: «چهل و هشت درصد برای آسفالت راه‌های... و روکش آسفالت... شهرکهای صنعتی و... در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد» بنابراین، تبصره «۲» ماده(۵) آیین‌نامه که تأمین مواد اولیه قیر مورد نیاز برای آسفالت راه‌های دسترسی به شهرکهای صنعتی را تا درب ورودی این شهرکها محدود نموده از این حیث که متضمن تضییق شمول قانون می‌باشد، مغایر قانون است.»

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

۱- توضیح اینکه شماره‌های فوق مربوط به ترتیب درج در روزنامه رسمی کشور می‌باشد.

شماره ۹۹۰۳۱۷۱

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵-۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۰۹ مورخ ۱۴۰۰/۸/۴ با موضوع: «تصویب‌نامه شماره ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵-۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران که متضمن اصلاح تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ است ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۴ شماره دادنامه: ۲۳۰۹ شماره پرونده: ۹۹۰۳۱۷۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: خانم لیلا محمودی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه شماره ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵-۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران مربوط به اصلاح تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال مصوبه شماره ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵-۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران مربوط به اصلاح تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" به استناد بند (الف) ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ شورای عالی بیمه «هرساله» به معنای سالی یک بار آن هم برای سال آینده مجاز به تعیین تعرفه خدمات تشخیصی درمانی می‌باشد. درحالی که با توجه به مصوبه معترض‌عنه دولت یک بار ابتدای سال ۱۳۹۹ براساس مصوبه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹- مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ به استناد مصوبه شورای عالی بیمه سلامت در سال ۱۳۹۸، تعرفه‌های بخش خصوصی را رشد داده است، لذا نمی‌تواند در سال جاری مجدداً اقدام به رشد تعرفه‌ها نماید. در ضمن تاریخ اجرای تعرفه‌ها در بند (۵) مصوبه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹- مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ از اول دی ماه ۱۳۹۹ قید گردیده، لذا مصوبه معترض‌عنه نمی‌تواند جایگزین مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ گردد چراکه تاکنون در بخش خصوصی آن تعرفه اجرا گردیده و بیماران براساس آن وجه پرداخت نموده‌اند. همچنین به استناد ستون دوم مصوبه معترض‌عنه که به ظاهر جهت اصلاح مصوبه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹- مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ صادر گردیده باید از ابتدای سال ۱۳۹۹ تا ابتدای دی ماه سال ۱۳۹۹ وجوه و تعرفه‌های بخش خصوصی بر مبنای تعرفه‌های سال ۱۳۹۸ از مردم و بیمه‌های تکمیلی دریافت می‌گردیده در حالی که این مبالغ براساس مصوبه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹- مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ پرداخت گردیده و امکان بازپرداخت وجوه، وجود ندارد و این امر موجب ظلم مضاعف به بیماران خواهد شد."

متن مصوبه مورد شکایت به شرح زیر است:

" الف - مصوبه شماره ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵-۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزارت صنعت، معدن و تجارت - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۱۱/۱ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور و تأیید شورای عالی بیمه سلامت کشور و به استناد بند (الف) ماده (۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - تصویب کرد:

تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹- مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۳ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- جدول بخش (الف) بند (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ردیف	شرح خدمت	تعرفه/ریال
۱	پزشکان، دندانپزشکان عمومی و دکتری تخصصی در علوم پایه (phd) پروانه‌دار	۴۰۵/۰۰۰
۲	پزشکان، دندانپزشکان متخصص و پزشک عمومی دارای مدرک دکتری تخصصی در علوم پایه (MD,phd)	۶۱۵/۰۰۰
۳	پزشکان فوق تخصص، دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ)	۷۸۰/۰۰۰
۴	پزشکان متخصص روان پزشکی	۸۱۹/۰۰۰

ردیف	شرح خدمت	تعرفه/ریال
۵	پزشکان فوق تخصص روانپزشکی و دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) روان پزشکی	۷۴۳/۰۰۰
۶	کارشناس ارشد پروانه دار	۲۶۴/۰۰۰
۷	کارشناس پروانه دار	۲۲۸/۰۰۰

تبصره ۱- تعرفه معاینه (ویزیت) پزشکان متخصص، فوق تخصص، دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) کودکان و نوزادان، برای گروه سنی زیر (۵) سال، پانزده درصد (۱۵٪) بالاتر از تعرفه معاینه (ویزیت) تعیین شده در ردیفهای (۲) و (۳) جدول این بند، قابل پرداخت است. اجرای این تبصره صرفاً در قالب نسخه‌نویسی الکترونیک امکانپذیر است. تا زمان اجرای نسخه‌نویسی الکترونیک تعرفه بر اساس ردیفهای (۲) و (۳) جدول این بند قابل اخذ می‌باشد.

تبصره ۲- کلیه مقاطع تحصیلی مندرج در بند (الف) در صورتی می‌توانند از تعرفه‌های مذکور استفاده نمایند که عنوان مربوط در پروانه مطب آنها درج شده باشد.

تبصره ۳- کارشناسان ارشد و دکتری تخصصی در علوم پایه (phD) پروانه‌دار در صورتی می‌توانند از تعرفه‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی در علوم پایه (phD) استفاده نمایند که کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی در علوم پایه (phD) ثبت شده آنها مرتبط با رشته کارشناسی بوده و در پروانه فعالیت درج شده باشد.

تبصره ۴- پزشکان عمومی با سابقه بیش از پانزده سال کار بالینی، مجاز به دریافت معادل پانزده درصد (۱۵٪) علاوه بر تعرفه مصوب می‌باشند.

ب - ضرایب تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی:

۱- ضریب ریالی ارزش نسبی خدمات دندانپزشکی معادل هفده هزار و پانصد (۱۷/۵۰۰) ریال محاسبه می‌شود.

۲- ضرایب ریالی کای حرفه‌ای کلیه خدمات و مراقبت‌های سلامت بر مبنای کای واحد و معادل چهارصد و سی و دو هزار و ششصد (۴۳۲/۶۰۰) ریال محاسبه می‌شود.

۳- ضرایب ریالی کای فنی کلیه خدمات و مراقبت‌های سلامت بر مبنای کای واحد و معادل ششصد و شصت هزار (۶۶۰/۰۰۰) ریال محاسبه می‌شود.

۴- ضریب ریالی کای حرفه‌ای خدمات تشخیصی و درمانی مندرج در کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت برای خدماتی که با علامت (#) مشخص شده‌اند و کدهای (۷) و (۸)، اعم از اینکه در بخش سرپایی و یا بستری ارائه شوند، بر مبنای کای واحد و معادل دویست و بیست و شش هزار و هشتصد (۲۲۶/۸۰۰) ریال محاسبه می‌شود.

۵ - ضریب ریالی کای فنی خدمات تشخیصی و درمانی مندرج در کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت برای خدماتی که با علامت (#) مشخص شده‌اند و کدهای (۷) و (۸)، اعم از اینکه در بخش سرپایی و یا بستری ارائه شوند، بر مبنای کای واحد و معادل سیصد و چهل و شش هزار و سیصد (۳۴۶/۳۰۰) ریال محاسبه می‌شود.

پ - سقف تعرفه‌های هزینه اقامت (هتلینگ) در بیمارستان‌های بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹، به شرح جدول زیر است:

(ارقام ریال)

ردیف	نوع تخت	درجه اعتبار بخشی بیمارستان			
		یک	دو	سه	چهار
۱	اتاق یک تختی	۱۲/۰۳۰/۰۰۰	۹/۶۲۴/۰۰۰	۷/۳۱۸/۰۰۰	۴/۸۱۲/۰۰۰
۲	اتاق دو تختی	۹/۳۵۶/۰۰۰	۷/۴۸۵/۰۰۰	۵/۶۱۴/۰۰۰	۳/۷۴۲/۰۰۰
۳	اتاق سه تختی و بیشتر	۶/۶۸۳/۰۰۰	۵/۳۴۶/۰۰۰	۴/۰۱۰/۰۰۰	۲/۶۷۳/۰۰۰
۴	هزینه همراه	۱/۳۳۶/۰۰۰	۱/۰۶۹/۰۰۰	۸۰۲/۰۰۰	۵۳۴/۰۰۰
۵	بخش نوزادان سالم	۴/۶۷۹/۰۰۰	۳/۷۴۳/۰۰۰	۲/۸۰۷/۰۰۰	۱/۸۷۲/۰۰۰
۶	بخش نوزادان بیمار سطح دوم	۶/۶۸۳/۰۰۰	۵/۳۴۶/۰۰۰	۴/۰۱۰/۰۰۰	۲/۶۷۳/۰۰۰
۷	بخش بیماران روانی	۶/۶۸۳/۰۰۰	۵/۳۴۶/۰۰۰	۴/۰۱۰/۰۰۰	۲/۶۷۳/۰۰۰
۸	بخش بیماران سوختگی	۲۰/۰۴۸/۰۰۰	۱۶/۰۳۸/۰۰۰	۱۲/۰۲۹/۰۰۰	۸/۰۱۹/۰۰۰
۹	بخش مراقبت بینایی (intermedizte icu) مانند بخش سکتة حاد مغزی (SCU)	۱۲/۰۲۸/۰۰۰	۹/۶۲۲/۰۰۰	۷/۳۱۷/۰۰۰	۴/۸۱۱/۰۰۰
۱۰	بخش مراقبت‌های ویژه قلبی	۱۵/۳۷۰/۰۰۰	۱۲/۲۹۶/۰۰۰	۹/۲۲۲/۰۰۰	۶/۱۴۸/۰۰۰
۱۱	بخش پشتیبان مراقبت‌های ویژه قلبی	۱۲/۰۲۹/۰۰۰	۹/۶۲۳/۰۰۰	۷/۳۱۷/۰۰۰	۴/۸۱۲/۰۰۰
۱۲	بخش مراقبت‌های ویژه عمومی، کودکان، نوزادان و ریه	۲۴/۰۵۶/۰۰۰	۱۹/۲۴۵/۰۰۰	۱۴/۴۳۴/۰۰۰	۹/۶۲۲/۰۰۰
۱۳	بخش‌های مراقبت‌های ویژه سوختگی	۲۶/۷۳۰/۰۰۰	۲۱/۳۸۴/۰۰۰	۱۶/۰۳۸/۰۰۰	۱۰/۶۹۲/۰۰۰

ردیف	شرح خدمت	تعرفه/ریال
۵	پزشکان فوق تخصص روان پزشکی و دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) روان پزشکی	۹۲۹/۰۰۰
۶	کارشناس ارشد پروانه دار	۳۳۰/۰۰۰
۷	کارشناس پروانه دار	۲۸۵/۰۰۰

۲- در جزء (۳) بخش (ب) بند (۱): عبارت «ششصد و شصت هزار (۶۶۰/۰۰۰) ریال به عبارت هفتصد و نود و دو هزار (۷۹۲/۰۰۰) ریال» اصلاح می‌شود.

۳- در جزء (۵) بخش (ب) بند (۱)، عبارت «سیصد و چهل و شش هزار و سیصد (۳۴۶/۳۰۰) ریال به عبارت «چهارصد و شصت و هفت هزار (۴۶۷/۰۰۰) ریال» اصلاح می‌شود.

۴- جدول موضوع بخش (پ) بند (۱)، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

(ارقام به ریال)

ردیف	نوع تخت	درجه اعتبار بخشی بیمارستان			
		یک	دو	سه	چهار
۱	اتاق یک تختی	۱۶/۷۲۱/۷۰۰	۱۳/۳۷۷/۳۶۰	۱۰/۰۲۳/۰۳۰	۶/۶۸۸/۶۸۰
۲	اتاق دو تختی	۱۳/۰۰۴/۸۴۰	۱۰/۴۰۴/۱۵۰	۷/۸۰۳/۴۶۰	۵/۳۰۱/۳۸۰
۳	اتاق سه تختی و بیشتر	۹/۲۸۹/۳۷۰	۷/۴۳۰/۹۴۰	۵/۵۷۳/۹۰۰	۳/۷۱۵/۴۷۰
۴	هزینه همراه	۱/۸۵۷/۰۴۰	۱/۴۸۵/۹۱۰	۱/۱۱۴/۷۸۰	۷۴۲/۲۶۰
۵	بخش نوزادان سالم	۶/۵۰۳/۸۱۰	۵/۲۰۲/۷۷۰	۲/۹۰۱/۷۲۰	۲/۶۰۲/۰۸۰
۶	بخش نوزادان بیمار سطح دوم	۹/۲۸۹/۳۷۰	۷/۴۳۰/۹۴۰	۵/۵۷۳/۹۰۰	۳/۷۱۵/۴۷۰
۷	بخش بیماران روانی	۹/۲۸۹/۳۷۰	۷/۴۳۰/۹۴۰	۵/۵۷۳/۹۰۰	۳/۷۱۵/۴۷۰
۸	بخش بیماران سوختگی	۲۷/۸۶۶/۷۲۰	۲۲/۲۹۲/۸۲۰	۱۶/۷۲۰/۳۱۰	۱۱/۱۴۶/۴۱۰
۹	بخش مراقبت بینایی (Intermediate ICU) مانند بخش مراقبت ویژه بیماران سکتة حاد مغزی (SCU)	۱۶/۷۱۸/۹۲۰	۱۳/۳۷۴/۵۸۰	۱۰/۰۲۱/۶۳۰	۶/۶۸۷/۲۹۰
۱۰	بخش مراقبت‌های ویژه قلبی	۲۱/۳۶۴/۳۰۰	۱۷/۰۹۱/۴۴۰	۱۲/۸۱۸/۵۸۰	۸/۵۴۵/۷۲۰
۱۱	بخش پشتیبان مراقبت‌های ویژه قلبی	۱۶/۷۲۰/۳۱۰	۱۳/۳۷۵/۹۷۰	۱۰/۰۳۱/۶۳۰	۶/۶۸۸/۶۸۰
۱۲	بخش مراقبت‌های ویژه عمومی، کودکان، نوزادان و ریه	۳۳/۴۳۷/۸۴۰	۲۶/۷۵۰/۵۵۰	۳۰/۰۶۳/۲۶۰	۱۳/۳۷۴/۵۸۰
۱۳	بخش‌های مراقبت‌های ویژه سوختگی	۳۷/۱۵۴/۷۰۰	۲۹/۷۲۳/۷۶۰	۲۳/۲۹۲/۸۲۰	۱۴/۸۶۱/۸۸۰

۵ - این تصویب‌نامه از اول دی ماه ۱۳۹۹ لازم‌الاجرا است. - معاون اول رئیس‌جمهور

ب - تصویب‌نامه شماره ۱۱۹۳۳/ت/۵۷۶۳۹-هـ/۱۳-۱۳۹۹/۲/۱۳۹۹:

تصویب‌نامه در خصوص تعیین تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی

در سال ۱۳۹۹

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان برنامه و بودجه کشور

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۲/۷ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور و تأیید شورای عالی بیمه سلامت کشور و به استناد بند (الف) ماده (۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - تصویب کرد:

۱- تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - ارزیابی و معاینه (ویزیت) پزشکان و کارشناسان پروانه‌دار در بخش سرپایی خصوصی:

ردیف	شرح خدمت	تعرفه/ریال
۱	پزشکان، دندانپزشکان عمومی و دکتری تخصصی در علوم پایه (phD) پروانه دار	۳۲۴/۰۰۰
۲	پزشکان، دندانپزشکان متخصص و پزشک عمومی دارای مدرک دکتری تخصصی (MD-phD)	۴۹۲/۰۰۰
۳	پزشکان فوق تخصص، دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ)	۶۲۴/۰۰۰
۴	پزشکان متخصص روانپزشکی	۶۵۵/۰۰۰

الف - معادل نود درصد (۹۰٪) تعرفه دولتی خدمات تشخیصی و درمانی در بخش بستری.
ب - معادل هفتاد درصد (۷۰٪) تعرفه دولتی خدمات تشخیصی و درمانی در بخش سرپایی و بستری موقت

۳- ارزش‌های نسبی پایه بیهوشی در کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت مطابق ویرایش اول کتاب مذکور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۰۹۸۲/ت/۷۴۴۵۰ هـ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱ و اصلاح بعدی آن موضوع اصلاحیه شماره ۵۱۷۰۰/۱۵۳۴۳۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۱ محاسبه و اعمال می‌گردد. جزییات پایه ارزش نسبی بیهوشی توسط دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

۴- خدمات روان درمانی فردی و گروهی در کدهای (۹۰۰۰۵۰) تا (۹۰۰۰۹۶) کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت، توسط روانپزشک و روانشناس بالینی در بیمارستان بر اساس استاندارد ابلاغی معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قابل ارایه و پرداخت می‌باشد.

۵- تعرفه همودیالیز برای بخش خصوصی به شرح جدول زیر می‌باشد:
ویژگی کد - کد - شرح خدمت - ارزش نسبی - # - ۹۰۰۱۴۰
گلوبال - نارسایی کلیه یا مسمومیت، همودیالیز اولیه (حد - ۶ جلسه اول) - ۱۱-۱۷-۶
- ۹۰۰۱۴۵ گلوبال - همودیالیز مزمن، یک ارزیابی به وسیله پزشک در طی جلسه ارایه خدمت ۱۵ - ۴ - ۱۱

تبصره - ضرایب ریالی جزء حرفه‌ای معادل بخش دولتی و ضرایب ریالی جزء فنی معادل ضرایب ریالی بخش خصوصی در تعهد سازمان‌های بیمه‌گر خواهد بود.

۶- کلیه تعرفه‌های درج شده در این تصویب‌نامه به عنوان سقف تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی در بخش خصوصی برای سال ۱۳۹۹ است. در هر استان کارگروهی متشکل از افراد زیر می‌توانند با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی اجتماعی نسبت به تعیین تعرفه‌های تعدیل شده اقدام نمایند:

الف - رییس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

ب - رییس سازمان نظام پزشکی استان

پ - نماینده استاندار

ت - نماینده سازمان‌های بیمه‌گر پایه استان

ث - نماینده بیمه مرکزی به عنوان نماینده بیمه‌های تکمیلی استان

تبصره - در استان‌هایی که بیش از یک دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی وجود دارد، نماینده دانشگاه مرکز استان در کارگروه مذکور حضور خواهد یافت.

۷- این تصویب‌نامه از اول فروردین‌ماه سال ۱۳۹۹ لازم‌الاجرا است. - معاون اول رئیس‌جمهور در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست معاونت امور حقوقی دولت (معاون حقوقی رئیس‌جمهور) به موجب لایحه شماره ۵۹۵۰۷ - ۱۴۰۰/۶/۹ - نامه‌های شماره ۱۰۷/۴۰۵ - ۱۴۰۰/۲/۲۷ و ۱۰۷/۴۸۱ - ۱۴۰۰/۳/۸ سرپرست اداره کل حقوقی و تنظیم مقررات (معاونت حقوقی، مجلس و امور استانها) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را ارسال کرده است که متن آن نامه‌ها به طور خلاصه به قرار زیر است:

"مدیرکل ارزیابی فناوری و تدوین استاندارد و تعرفه سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

۱- افزایش صورت گرفته در مصوبه معترض‌عنه صرفاً در سرفصل‌هایی انجام گردید که به دلیل بروز بیماری کرونا هزینه‌هایی را به مراکز تحمیل نمود که در افزایش تعرفه‌های آن سال پیش‌بینی نشده بود. لذا به جهت حمایت مالی از بیماران، هزینه‌ها در قالب افزایش تعرفه اعمال گردید تا در زمان پرداخت مشمول سهم بیمه (پایه و تکمیلی) بیمار شود و از پرداخت کلیه هزینه‌ها به طور مستقیم از جیب بیمار پیشگیری شود. همچنین از آنجایی که در سال گذشته به دلیل پیک بیماری کرونا، بار مراجعه مردم به دلیل لغو اعمال جراحی و... کاهش یافته بود؛ این امر منجر به صرفه‌جویی و مانده اعتبارات سازمان‌های بیمه‌گر شده و با افزایش تعرفه‌های زمستان ۱۳۹۹، بار مالی جدیدی برای سازمان‌های بیمه‌گر ایجاد نگردید. با تصویب مصوبه معترض‌عنه افزایش تعرفه‌های سه ماهه آخر سال ۱۳۹۹ صرفاً در بخش خصوصی که از بودجه‌های عمومی کشور برای جبران بخشی از هزینه‌های تحمیلی منتفع نمی‌شوند اعمال گردید. شایان ذکر است بیماران از زمان ابلاغ مصوبه به تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ مشمول پرداخت مابه‌التفاوت افزایش سهم بیمار شده‌اند.

۲- از آنجایی که در موارد بحرانی اعم از بروز حوادث غیرمترقبه، پاندمی‌ها و... قوانین جاری و از قبل تنظیم شده پاسخگوی نیاز محیط نمی‌باشد؛ نظام سلامت می‌تواند نسبت به اخذ تصمیمات ویژه جهت حمایت، حفظ و نگهداشت مراکز اقدام نماید که این امر حتی در موارد بحرانی در قوانین بالادستی نیز صورت گرفته است.

دبیر و رییس دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت:

۱- علی‌رغم اینکه تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی هر ساله در ماه‌های ابتدایی سال، تصویب و ابلاغ می‌گردند، طبیعی است که با توجه به شرایط و مقتضیات بومی کشور و

تبصره - به بیمارستان‌های درجه یک بخش خصوصی کشور اجازه داده می‌شود، حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) تخت‌های خود را بر اساس استانداردهای ابلاغی و آیین‌نامه‌های نظارتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در قالب بخش‌های با خدمات رفاهی ویژه و حداکثر تا دو برابر سقف تعرفه اتاق یک تخته بخش‌های مربوط اداره نمایند.

ت - تعرفه خدمات اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر در بخش خصوصی:

۱- تعرفه‌های خدمات سرپایی درمان اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان در بخش خصوصی به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

کد ملی - نوع خدمت - دوره درمان - مبلغ/ریال

درمان نگهدارنده با متادون (MMT) (با احتساب هزینه دارو) یک ماهه ۹۵۰۰۰۰ - ۱/۷۸۶/۰۰۰

درمان نگهدارنده با تنتوراپیوم (OPT) با روان‌درمانی (بدون احتساب هزینه دارو) یک ماهه ۹۵۰۰۰۵ - ۲/۰۲۳/۰۰۰

درمان نگهدارنده با تنتوراپیوم (OPT) بدون روان‌درمانی (بدون احتساب هزینه دارو) یک ماهه ۹۵۰۰۱۰ - ۸۷۲/۰۰۰

درمان نگهدارنده با بوپرونورفین (BMT) (بدون احتساب هزینه دارو) یک ماهه ۹۵۰۰۱۵ - ۹۵۳۰۰۰

سم‌زدایی با بوپرونورفین (بدون احتساب هزینه دارو) ۲۱ - ۸ روزه ۲/۳۲۴/۰۰۰ - ۹۵۰۰۲۰

سم‌زدایی با کلونیدین (بدون احتساب هزینه دارو) ۱۰ - ۷ روز ۱/۸۹۴/۰۰۰ - ۹۵۰۰۲۵

درمان نگهدارنده با نالتروکسون (بدون احتساب هزینه دارو) یک ماهه ۸۹۲/۰۰۰ - ۹۵۰۰۳۰

مداخلات روانشناختی فردی (برمبنای الگوی ماتریکس) به ازای هر جلسه حداقل (۴۵) دقیقه یک جلسه ۹۵۰۰۳۵ - ۴۰۹/۰۰۰

مداخلات روانشناختی گروهی (برمبنای الگوی ماتریکس) به ازای هر جلسه تا یک ساعت (به ازای هر نفر) یک جلسه ۹۵۰۰۴۰ - ۱۲۴/۰۰۰

تبصره ۱- سهم پرداختی سازمان‌های بیمه‌گر پایه معادل هفتاد درصد (۷۰٪) تعرفه مصوب بخش دولتی می‌باشد.

تبصره ۲- بر اساس آیین‌نامه اجرایی درمان و کاهش اعتیاد معتادان بی‌بضاعت موضوع تبصره (۲) اصلاحی ماده (۱۵) قانون مبارزه با مواد مخدر- مصوب ۱۳۸۹ - مصوب ستاد مبارزه با مواد مخدر، سهم پرداختی سازمان‌های بیمه‌گر پایه در خصوص معتادان بی‌بضاعت و کودکان معتاد، معادل نود درصد (۹۰٪) تعرفه مصوب بخش دولتی می‌باشد.

تبصره ۳- هزینه دارو طبق نرخ مصوب سازمان غذا و دارو بر اساس صورتحساب (فاکتور) خرید و متناسب با قوانین پوشش بیمه‌ای از بیمه و بیمار دریافت می‌گردد. سقف دوز تحت پوشش بیمه برای داروی دریافتی بوپرونورفین (۶) میلی‌گرم و داروی اپیوم (۱۷) سیسی به ازای هر بیمار در روز می‌باشد. این پوشش صرفاً جهت درمان اختلالات مصرف مواد می‌باشد.

۲- تعرفه مراکز اجتماع درمان مدار (TC) و مراکز اقامتی بهبود و بازتوانی افراد با اختلال مصرف مواد (کمپ یا مراکز اقامتی میان مدت) در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

کد ملی	عنوان	مبلغ	
		ماهانه	روزانه
۹۵۰۰۵۰	هزینه فعالیت و ارائه خدمات درمان مراکز اجتماعی درمان مدار (TC) (با ظرفیت ۳۰ نفر مقیم)	۱۸۰۰۴۴/۰۰۰	۶۰۱/۰۰۰
۹۵۰۰۵۵	هزینه فعالیت و ارائه خدمات درمانی مراکز اقامتی میان مدت درمان وابستگی به مواد با ظرفیت ۶۰ نفر برای یک دوره ۳۰ روزه	۱۰۴۱۹/۰۰۰	۳۴۷/۰۰۰

تبصره ۱- خدمات ارایه شده در مراکز اجتماع درمان مدار (TC) و مراکز اقامتی بهبود و بازتوانی افراد با اختلال مصرف مواد (کمپ یا مراکز اقامتی میان مدت) مشمول تعهد بیمه پایه نیست.

تبصره ۲- تعرفه‌های مصوب درمان اعتیاد بخش دولتی در سال ۱۳۹۹ ملاک پرداخت هزینه‌های درمان اعتیاد ذیل ردیف (۱۶۰۲۰۲۷۰۰۷) سازمان بیمه سلامت ایران خواهد بود.

۳- دستورالعمل اجرایی نحوه ارایه خدمات درمانی به معتادان مواد مخدر و روانگردان به صورت سالانه توسط دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور بازنگری و ابلاغ می‌شود.

ث - تعرفه خدمات پرستاری در منزل در بخش خصوصی به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است، تعیین می‌شود.

۲- سهم سازمان‌های بیمه‌گر پایه در خرید خدمات تشخیصی و درمانی از بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر تعیین می‌شود:

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۴ شماره دادنامه: ۲۳۱۰ شماره پرونده: ۰۰۱۰۳۶
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
اعلام کننده تعارض: خانم بهنوش حسنی خواه
موضوع: اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری
گردش کار: در خصوص دادخواست اشخاص با موضوع خواسته کسر حق بیمه از فوق العاده خاص پرداختی توسط شرکت عمران شهر جدید بهارستان و درج آن در سوابق بیمه‌ای، شعب دیوان عدالت اداری آراء متفاوتی صادر کرده‌اند.

گردش کار پرونده‌ها و مشروح آراء به قرار زیر است:
الف: شعبه ۵۴ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۴۸۶/۰۳۶۰۹۰۹۹۸۰۹۸۰۹۸۰ با موضوع دادخواست آقای سیدمحمد بارودکو به طرفیت ۱- شرکت عمران شهر جدید بهارستان ۲- سازمان تأمین اجتماعی استان اصفهان و به خواسته الزام طرف اول شکایت به کسر حق بیمه فوق العاده خاص و پرداخت آن به سازمان تأمین اجتماعی از تاریخ ۱۳۹۷/۲/۱ به بعد و الزام طرف دوم شکایت به دریافت آن و احتساب در سوابق بیمه‌ای به موجب دادنامه شماره ۱۰۱۱/۰۳۶۰۹۰۹۹۷۰۹۰۳۶۰۹۹۰ - ۱۳۹۹/۳/۱۰ به شرح زیر چنین رأی صادر کرده است:

با توجه به اینکه مطابق ماده ۳۰ قانون تأمین اجتماعی ناظر به بند ۵ ماده ۲ همان قانون کارفرمایان مکلفند از کلیه وجوه و مزایای مستمر کارکنان حق بیمه مقرر را کسر و به اضافه سهم خود به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نمایند و به موجب مواد ۳۶ و ۳۹ قانون اخیر سازمان تأمین اجتماعی مکلف به دریافت حق بیمه مزبور و احتساب در سوابق بیمه‌ای نیروهای شاغل می‌باشد علیهذا بنا به مراتب فوق عدم کسر حق بیمه از فوق العاده خاص شرکتهای دولتی از اردیبهشت ماه ۱۳۹۷ فاقد وجهت قانونی بوده لذا بر این اساس خواسته شاکی را وارد تشخیص به استناد مواد ۱۰، ۱۱، ۵۸ و ۶۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم بر ورود شکایت صادر و اعلام می‌گردد. رأی صادره ظرف مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۲۳۳۳/۰۹۵۶۲۰۹۹۰۹۹۷۰۹۹۰/۱۳۹۹/۹/۱ در شعبه ۱۶ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

ب: شعبه ۶۶ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۷۶۴/۰۱۶۰۹۹۸۰۹۰۱۶۰۹۹۸۰۹۸۰ با موضوع دادخواست آقای محسن جمشیدی به طرفیت سازمان تأمین اجتماعی اصفهان و به خواسته الزام شرکت عمران شهر جدید بهارستان به کسر حق بیمه فوق العاده خاص و پرداخت آن به صندوق تأمین اجتماعی از ۱۳۹۷/۲/۱ به بعد و استمرار آن و الزام تأمین اجتماعی به اعمال ثبت و احتساب در سوابق بیمه‌ای به موجب دادنامه شماره ۰۳۶۱/۰۱۶۰۹۹۷۰۹۰۱۶۰۹۹۷۰۹۹۰/۱۳۹۹/۲/۱۵ به شرح زیر چنین رأی صادر کرده است:

با عنایت به مفاد دادخواست خواهان نظر به مدارک ابرازی و با مطالعه لوایح دفاعیه طرفهای شکایت به موجب مدارک ابرازی فوق العاده خاص به طور مستمر پرداخت می‌شده لکن علی رغم تکلیف مقرر در بند ۵ ماده ۲ و مواد ۳۰ و ۳۶ قانون تأمین اجتماعی اقدامی در جهت کسر حق بیمه و ارسال آن به سازمان توسط کارفرما و به تبع آن احتساب آن در سابقه صورت نگرفته لذا شعبه شکایت را موجه به استناد مقررات فوق و مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت و الزام به اجابت خواسته صادر و اعلام می‌گردد. رأی صادره ظرف ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل اعتراض در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۲۶۶۳/۰۹۵۶۷۰۹۹۰۹۹۷۰۹۹۰/۱۳۹۹/۷/۲۷ شعبه ۱۸ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

ج: شعبه ۴۹ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۹۵۲/۰۳۵۰۹۹۸۰۹۰۳۵۰۹۹۸۰۹۸۰ با موضوع دادخواست آقای نادر شفیع به طرفیت شرکت عمران شهر جدید پردیس - اداره کل تأمین اجتماعی اصفهان و به خواسته الزام طرف اول شکایت به کسر حق بیمه فوق العاده خاص و پرداخت آن به صندوق تأمین اجتماعی از تاریخ ۱۳۹۷/۲/۱ به بعد و استمرار آن و همچنین الزام سازمان تأمین اجتماعی به احتساب آن در سنوات بیمه‌ای به موجب دادنامه شماره ۰۹۴۴/۰۳۵۰۹۹۷۰۹۰۳۵۰۹۹۸۰۹۸۰/۱۳۹۹/۴/۹ به شرح زیر چنین رأی صادر کرده است:

نظر به اینکه مطابق با تصریح مقرر در ماده ۷۶ قانون مدیریت خدمات کشوری فوق العاده‌های مستمر احصا گردیده و صرفاً فوق العاده‌های مقرر در بندهای ۲، ۳ و ۵ ماده

حسب وضعیت سلامت کشور بر اساس روال مندرج در بند (الف) ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، این تعرفه می‌تواند مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد. که علت این امر در نیمه دوم سال ۱۳۹۹ نیز همه گیری بیماری کرونا و لزوم پوشش تأمین هزینه‌های حفاظت فردی بوده و این بازنگری جهت جلوگیری از اخذ هزینه‌های مربوطه از بیماران صورت گرفته است. در مورد قوانین بودجه کل کشور نیز این چنین است همچنین در خصوص تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی این موضوع مسبوق به سابقه بوده و در سال ۱۳۹۸ تعرفه‌های بخش خیریه در مرداد ماه همان سال مورد اصلاح قرار گرفت.

۲- در خصوص زمان اجرای مصوبه معترض عنه از اول دی ماه ۱۳۹۹ در حالی که مصوبه معترض عنه در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ تصویب گردیده نیز این موضوع مسبوق به سابقه بوده و از آنجایی که روند تأیید و تصویب تعرفه‌ها طولانی می‌باشد، هر ساله تصویب‌نامه تعرفه در اردیبهشت ماه یا بعضاً خرداد ماه و در برخی موارد دیرتر اعلام می‌گردد در حالی که زمان اجرای آنها از اول سال اعلام می‌گردد و این امر برای بیمه‌های پایه و تکمیلی محل ابهام نمی‌باشد و به طور معمول این سازمان‌ها و شرکت‌ها نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت اقدام می‌نمایند و مردم نیز الزاماً از زمان ابلاغ پرداخت نموده و مابه‌التفاوت پرداخت نمی‌نمایند.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: به موجب بند (الف) ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵: «شورای عالی بیمه سلامت کشور مکلف است هر ساله قبل از تصویب بودجه سال بعد در هیأت وزیران نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعرفه خدمات سلامت برای کلیه ارائه‌دهندگان خدمات بهداشتی، درمانی و تشخیص در کشور اعم از دولتی و غیردولتی و خصوصی با رعایت اصل تعادل منابع و مصارف و قیمت واقعی در جهت تقویت رفتارهای مناسب بهداشتی، درمانی و مبنای محاسباتی واحد و یکسان با حق فنی واقعی یکسان برای بخش دولتی و غیردولتی در شرایط رقابتی و بر اساس بند ۸ ماده ۱ و مواد ۸ و ۹ قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ اقدام و مراتب را پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور، قبل از پایان هر سال برای سال بعد جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه کند.» عبارت «هر ساله» در صدر ماده فوق دلالت بر افزایش تعرفه‌های پزشکی تنها برای یک بار در سال دارد و از این رو افزایش بیش از یک بار تعرفه‌ها در سال با سالانه بودن مد نظر قانونگذار مغایرت دارد. ثانیاً: بر اساس اصل ۵۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بودجه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود به صورت سالانه تهیه و تصویب می‌شود و بر مبنای ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور نیز شورای عالی سلامت باید نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعرفه خدمات سلامت قبل از تصویب بودجه سال بعد اقدام و مراتب را جهت تصویب در هیأت وزیران ارائه دهد. بنابه مراتب فوق و با عنایت به ایجاد تکلیف مذکور برای سازمانهای بیمه‌گر (پایه و تکمیلی) و الزام مقرر در ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور نسبت به پیش‌بینی و تعیین تعرفه خدمات قبل از تصویب بودجه سال بعد، اساساً امکان اصلاح و افزایش تعرفه‌ها در طول یک سال وجود نداشته و بنابراین تصویب‌نامه شماره ۱۳۲۴۹۶/ت/۵۸۳۸۵- ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ هیأت وزیران که متضمن اصلاح تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۳۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۸/۴ با موضوع: «فوق العاده خاص پرداختی به کارکنان پیمانی شرکتهای دولتی موضوع بند (ح) ماده ۵۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ حتی اگر به صورت مستمر پرداخت شود، جزء مزایای مستمر و مشمول کسر حق بیمه محسوب نمی‌شود.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

مدیریت خدمات کشوری ممنوع است» در صدر این بند، حکم قانونگذار صرفاً ناظر بر مشمولین قانون مدیریت خدمات کشوری بوده و منصرف از مشمولین قانون تأمین اجتماعی است و عبارات پایانی بند مذکور نیز صرفاً پرداخت فوق‌العاده خاص توسط شرکتهای دولتی را تجویز کرده و هیچ‌گونه دلالتی بر مستمر بودن فوق‌العاده مذکور ندارد. ثانیاً: بر اساس ماده ۱۰۱ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶: «کلیه کارمندان پیمانی دستگاه‌های اجرایی از لحاظ برخورداری از مزایای تأمین اجتماعی نظیر بازنشستگی، از کارافتادگی، فوت، بیکاری و درمان با رعایت این قانون مشمول قانون تأمین اجتماعی می‌باشند.» و مطابق تبصره ماده ۱۰۶ قانون مذکور: «کارمندان دستگاه‌های اجرایی مشمول این قانون که از نظر بیمه و بازنشستگی تابع مقررات صندوق تأمین اجتماعی هستند و قبل از تصویب این قانون از مزایای غیرمستمر آنان کسور بازنشستگی برداشت شده است، می‌توانند کسور مربوطه اعم از سهم کارمند و کارفرما را یکجا از صندوق تأمین اجتماعی دریافت نمایند و یا حسب تقاضا مطابق مقررات مربوطه، به نسبت سالهای پرداخت کسور، قابل احتساب در حقوق بازنشستگی آنان خواهد بود.» بنابراین بر مبنای موازین قانونی فوق‌الذکر، کارمندان مزبور مشمول مقررات قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ بوده و صرفاً مشترک صندوق بازنشستگی تأمین اجتماعی هستند. ثالثاً: بر اساس تبصره ماده ۷۶ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶: «سقف حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر نباید از ۷ برابر حداقل حقوق ثابت و فوق‌العاده مستمر تجاوز کند. فوق‌العاده‌های مذکور در بندهای ۲، ۳ و ۵ ماده ۶۸ فوق‌العاده مستمر تلقی می‌گردند» و به موجب ماده ۱۰۶ قانون مذکور: «مبنای محاسبه کسور بازنشستگی و برای محاسبه حقوق بازنشستگی کارمندان مشمول این قانون حقوق ثابت به اضافه فوق‌العاده مستمر و فوق‌العاده بند ۱۰ ماده ۶۸ این قانون می‌باشد.» بنا به مراتب فوق، فوق‌العاده خاص پرداختی به کارکنان پیمانی شرکتهای دولتی موضوع بند (ح) ماده ۵۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ حتی اگر به صورت مستمر پرداخت شود، با توجه به مواد فوق‌الاشاره از قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ جزء مزایای مستمر و مشمول کسر حق بیمه محسوب نمی‌شود و در نتیجه رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۳۵۰۰۹۴۴-۱۳۹۹/۴/۹ شعبه ۴۹ بدوی دیوان عدالت اداری که به موجب رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۸۰۲۱۱۰-۱۳۹۹/۹/۴ شعبه ۱۹ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید گردیده و همچنین رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۵۵۰۲۰۱۹-۱۳۹۹/۸/۱۸ شعبه ۱۴ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری که بر رد شکایت اصدار یافته‌اند، در همین حد صحیح و منطبق با موازین قانونی هستند. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

۱۴۰۰/۸/۲۹

شماره ۹۹۰۱۹۱۳

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۱۴ الی ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۸/۴ با موضوع: «کمک بهیاران شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی که به صورت رسمی با دانشگاه آزاد اسلامی رابطه استخدامی دارند جهت تعیین سخت و زیان‌آور بودن شغل خود، الزام قانونی مبنی بر مراجعه به کمیته‌های استانی تشخیص مشاغل سخت و زیان‌آور و اخذ نظریه کمیته‌های مزبور ندارند» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۴ شماره دادنامه: ۲۳۱۱ الی ۲۳۱۴

شماره پرونده: ۹۹۰۲۵۳۷-۰۰۰۱۰۲۴-۹۹۰۲۱۳۵-۹۹۰۱۹۱۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری جزء فوق‌العاده‌های مستمر تلقی شده است و در ماتحن فیه فوق‌العاده مورد نظر شاکی یعنی فوق‌العاده خاص مشمول موارد مورد نظر نمی‌گردد. لذا فوق‌العاده خاص به دلیل غیرمستمر بودن مشمول کسر حق بیمه قرار نمی‌گیرد و اجابت قانونی خواسته شاکی امکان پذیر نبوده مستند به مواد ۱۰ و ۱۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به رد شکایت شاکی صادر و اعلام می‌گردد. این رأی وفق ماده ۶۵ قانون دیوان، ظرف مدت بیست روز قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۸۰۲۱۱۰-۱۳۹۹/۹/۴ در شعبه ۱۹ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

د: شعبه ۴۸ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۸۰۹۹۸۰۹۰۴۴۰۳۳۹۰ با موضوع دادخواست آقای مجید مرادی به طرفیت ۱- شرکت عمران شهر جدید بهارستان ۲- اداره کل تأمین اجتماعی استان اصفهان و به خواسته کسر حق بیمه از فوق‌العاده خاص و پرداخت آن توسط خوانده اول و پذیرش آن توسط خوانده دوم و درج در سوابق بیمه‌ای به موجب دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۴۴۰۱۳۳۲-۱۳۹۹/۴/۷ به شرح زیر چنین رأیی صادر کرده است:

در خصوص دادخواست شاکی به طرفیت خواندگان به خواسته کسر حق بیمه از فوق‌العاده خاص و پرداخت آن توسط خوانده اول و پذیرش آن توسط خوانده دوم و درج در سوابق بیمه‌ای، از توجه به رونوشت مدارک شاکی، لوائح دفاعیه خواندگان، اینکه وفق قسمت (ض) از بند ۲۴ حکم کارگزینی شاکی و فوق‌العاده خاص شرکتهای دولتی جزو حقوق و مزایای پرداختی به شاکی می‌باشد که به طور مستمر به شاکی در حال پرداخت است، به استناد بند ۵ ماده ۲ و ماده ۳۶ قانون تأمین اجتماعی دعوای شاکی را وارد دانسته و به استناد مواد ۱۰ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت صادر و اعلام می‌نماید. رأی صادره ظرف ۲۰ روز از ابلاغ قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

در اثر تجدیدنظرخواهی از رأی مذکور، شعبه ۱۴ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۵۵۰۲۰۱۹-۱۳۹۹/۸/۱۸ با استدلال زیر ضمن نقض چنین رأیی صادر کرده است:

هر چند مبنای پرداخت فوق‌العاده خاص به شاکی به عنوان احدی از کارکنان شرکتهای دولتی بند (ح) ماده ۵۰ قانون برنامه پنجم توسعه می‌باشد لیکن با توجه به اینکه قانونگذار با لحاظ قانون مدیریت خدمات کشوری که فوق‌العاده‌های مستمر در آن احصاء و ذکر شده، نسبت به وضع قانون برنامه پنجم توسعه اقام نموده و نظر به اینکه دلیل و مدرک متقنی که مبین مستمر محسوب نمودن فوق‌العاده خاص از سوی قانونگذار باشد، ابراز نشده و صرف تعیین و اجازه پرداخت فوق‌العاده خاص از جانب قانونگذار نمی‌توان آن را به عنوان مستمر منظور نظر قانونگذار در نظر گرفت لذا تجدیدنظرخواهی موجه تشخیص به استناد ماده ۷۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ضمن نقض دادنامه تجدیدنظر خواسته حکم به رد شکایت شاکی صادر و اعلام می‌گردد. رأی اصداری قطعی است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - تعارض در آراء محرز است.

ب - اولاً: بر اساس بند (ح) ماده ۵۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹: «هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است، مگر در مورد فوق‌العاده خاص شرکتهای دولتی و بانکها و بیمه‌های مشمول ماده ۴ و قسمت اخیر ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری که طبق دستورالعمل مصوب کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور و بالاترین مقام دستگاه متقاضی، اقدام می‌شود» و با توجه به عبارت «هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون

مذکور: «مشاغل کارکنان بالینی بیمارستانهای روانی و سوختگی و مشمولین موضوع ماده ۱۶ قانون سازمان نظام پرستاری شاغل در بخشهای دولتی و غیردولتی از جمله مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب می‌شوند.» و مطابق ماده ۱۶ قانون ایجاد سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۰: «کلیه اتباع ایرانی پرستار، بهیار، کاردان اتاق عمل، کاردان هوشبری و رده‌های وابسته پرستاری می‌توانند عضو سازمان باشند» و بر مبنای موازین قانونی مذکور، مشاغل مذکور به حکم قانونگذار به عنوان مشاغل سخت و زیان‌آور، تعیین شده‌اند. ثانیاً: بند(ح) ماده ۱۲ اساسنامه اصلاحی دانشگاه آزاد اسلامی مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۸، یکی از وظایف و اختیارات هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی را تصویب مقررات مربوط به اعضای هیأت علمی و کارکنان اداری دانشگاه اعلام کرده و بند ۶ سومین صورتجلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای دانشگاه مصوب آذر ماه سال ۱۳۹۲ اعضای هیأت علمی و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی را صرفاً تابع آیین‌نامه‌های خاص اداری استخدامی مصوب هیأت امنای اعلام کرده است و بر اساس ماده ۱۸۸ قانون کار نیز مقرر شده است که اشخاص مشمول قوانین و مقررات خاص استخدامی، مشمول مقررات قانون کار نخواهند بود. بنابراین اعضای هیأت علمی و کارکنان اداری دانشگاه آزاد از مشمول مقررات قانون کار خارج بوده و رأی شماره ۱۵۵ - ۱۳۹۳/۲/۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز موید این امر است. ثالثاً: با توجه به ماده ۵ اساسنامه دانشگاه آزاد اسلامی اصلاحی مصوب ۱۳۸۹/۸/۱۱، دانشگاه مؤسسه‌ای غیرخصوصی و غیردولتی است و با این وصف از مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۱۰۳ آن خارج است. رابعاً: بر اساس ماده واحده قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور، «کلیه وزارتخانه‌ها، شرکتها، مؤسسات دولتی، شهرداریها، بانکها، مؤسسات و شرکتها و سازمانهایی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و همچنین بنیاد شهید و امور ایثارگران انقلاب اسلامی ایران»، مشمول قانون مذکور خواهند بود و بر مبنای ماده ۵ اساسنامه اصلاحی دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه یک مؤسسه است و وفق بند (الف) ماده ۲ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲۸، یکی از مؤسسات مستلزم ذکر نام، دانشگاه آزاد اسلامی اعلام شده است و در نتیجه اعضای هیأت علمی و کارکنان اداری دانشگاه آزاد اسلامی مشمول قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور بوده و بر حسب تبصره ۳ قانون مذکور که بیان می‌دارد: «شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور که وظایف مربوط به شغل آنان باعث بروز ناراحتیهای جسمی و روحی می‌گردد، می‌توانند با داشتن حداقل بیست سال، سابقه خدمت بر اساس درخواست کتبی خود با حداکثر پنج سال ارفاق بازنشسته شوند»، می‌توانند با بیست سال سابقه تقاضای بازنشستگی نمایند و دستگاه مکلف به پذیرش درخواست بازنشستگی است. خامساً: با توجه به اینکه طبق ماده ۲ اساسنامه اصلاحی دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه یک مؤسسه آموزشی و پژوهشی بوده و بیمارستانهای وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی نیز به دلیل انجام امور آموزشی و پژوهشی و فعالیت اساتید دانشگاه در آن، به عنوان واحدی از دانشگاه محسوب می‌گردند، بنابراین کمک بهیاران بیمارستانهای مذکور نیز مشمول مقررات مربوط به اعضای هیأت علمی و کارکنان اداری دانشگاه آزاد اسلامی محسوب شده و مآلاً می‌توانند با بیست سال سابقه خدمت، با پنج سال سنوات ارفاقی بازنشسته گردند. بنابه مراتب فوق کمک بهیاران شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی که به صورت رسمی با دانشگاه آزاد اسلامی رابطه استخدامی دارند مشمول تبصره ۳ ماده واحده قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور مصوب سال ۱۳۶۷ بوده و جهت تعیین سخت و زیان‌آور بودن شغل خود، الزام قانونی مبنی بر مراجعه به کمیته‌های استانی تشخیص مشاغل سخت و زیان‌آور و اخذ نظریه کمیته‌های مزبور ندارند و رأی شماره ۳۲۵۴ - ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۷۷۰ - ۱۳۹۸/۹/۳ شعبه ۵۱ بدوی دیوان عدالت اداری که بر همین اساس و بر رد شکایت اصدار یافته، در این حد صحیح و منطبق با موازین قانونی است. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

اعلام‌کننده تعارض: خانم‌ها صفرا سلمانی فسقندیس، طاهره شهبازی، ناهید کوهی مرنی و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان رضوی

موضوع: اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری

گردش کار: در خصوص شمول یا عدم شمول قانون کار نسبت به کمک بهیاران شاغل در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی، شعب دیوان عدالت اداری به شرح ذیل آرای متعارضی صادر کرده‌اند.

گردش کار پرونده‌ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ۵۱ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست خانم معصومه شاکری به خواسته الزام اداره کل تامین اجتماعی تهران (شعبه ۴) به صدور حکم بازنشستگی بر اساس مشاغل سخت و زیان‌آور به موجب دادنامه شماره ۱۲۸ - ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۷۷۰ - ۱۳۹۸/۲/۲ به شرح زیر رأی به ورود شکایت صادر کرده است:

نظر به اینکه کمیته بدوی استانی تشخیص مشاغل سخت و زیان‌آور موضوع ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان‌آور، شغل شاکی را سخت و زیان‌آور اعلام نموده است و توجهاً به ماده ۱ و ۴ آیین‌نامه اجرایی قانون ارتقای بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت که مشاغل کارکنان بالینی بیمارستانهای روانی و سوختگی و مشمولین موضوع ماده ۱۶ قانون سازمان نظام پرستاری شاغل در بخشهای دولتی و غیردولتی را از جمله مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب نموده و مطابق ماده ۱۶ قانون سازمان نظام پرستاری نیز کلیه اتباع ایرانی پرستار و رده‌های وابسته پرستاری می‌توانند عضو سازمان باشند و شاکلی نیز مطابق مدارک و مستندات موجود پرستار بوده و بیش از ۲۰ سال سابقه خدمت در بیمارستان بوعلی دارد و مشمول مقررات تامین اجتماعی می‌باشد بنابراین مستند به قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و قانون تفسیر جزء ۱ بند (ب) تبصره ۲ ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۹۰/۶/۲۹ و مواد ۱۰ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت مطروحه را صادر و اعلام می‌دارد.

رأی مذکور به موجب دادنامه شماره ۱۱۱۷ - ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۶۷۰ - ۱۳۹۸/۵/۸ صادر شده از شعبه ۱۸ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

ب: شعبه ۵۱ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست خانم صفرا سلمانی فسقندیس به خواسته الزام اداره کل تامین اجتماعی استان آذربایجان شرقی به اجرای رأی کمیته مشاغل سخت و زیان‌آور و اصلاح حکم بازنشستگی به موجب دادنامه شماره ۳۲۵۴ - ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۷۷۰ - ۱۳۹۸/۹/۳ به شرح زیر رأی به رد شکایت صادر کرده است:

با عنایت به اوراق و محتویات پرونده و نیز لایحه دفاعیه طرف شکایت و توجهاً به اینکه شاکلی از کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بوده و این دانشگاه دارای مقررات استخدامی خاص خود می‌باشد و از مشمول مقررات قانون کار خارج بوده، لذا شاکلی مشمول مزایای مقرر در اصلاحیه تبصره ۲ ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی نمی‌باشد علیهذا شکایت شاکلی را موجه و قانونی ندانسته حکم به رد شکایت مطروحه به استناد ماده قانون فوق‌الذکر و مواد ۱، ۱۰ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری صادر و اعلام می‌گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - تعارض در آراء محرز است.

ب - اولاً: بر اساس ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون ارتقای بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت مصوب سال ۱۳۸۸ و اصلاحی مصوب ۱۳۹۹/۱۰/۱۷: «شاغلین بالینی به کارکنان رسته بهداشتی، درمانی اطلاق می‌شود که در بیمارستانها و مراکز درمانی شبانه روزی دولتی (کشوری و لشکری) و غیردولتی به بیماران بستری به صورت مستقیم ارائه خدمت می‌دهند و شامل پرستاران، بهیاران، کمک بهیاران، ماماها، پزشکان، کاردانه‌ها و کارشناسان اتاق عمل، کاردانه‌ها و کارشناسان هوشبری و شاغلین رشته شغلی فوریت‌های پزشکی و آزمایشگاههای تشخیص طبی می‌باشند.» همچنین بر اساس ماده ۴ آیین‌نامه

شماره ۹۷۰۳۶۶۹

۱۴۰۰/۸/۲۹

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰/۸/۴ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۶ با موضوع: «جزء ۱ قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ ابلاغیه شماره ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ - ۱۳۹۵/۵/۲۶ وزیر نفت که سن بازنشستگی عادی را در مورد مردان ۵ سال و سابقه خدمات را از ۱۵ سال به ۱۰ سال کاهش داده است ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۴ شماره دادنامه: ۲۳۱۵ شماره پرونده: ۹۷۰۳۶۶۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای سیدعبدالحسین مشعلی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال جزء ۱ قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ از فصل چهاردهم

مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت (ابلاغیه شماره ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ مورخ ۱۳۹۵/۵/۲۶ وزیر نفت)

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال جزء ۱ و ۲ قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ از فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت (ابلاغیه شماره ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ مورخ ۱۳۹۵/۵/۲۶ وزیر نفت) را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"با سلام و احترام به استحضار می‌رساند اینجانب با بیش از ۳۰ سال سابقه در شرکت‌های ملی نفت و گاز در حال حاضر به عنوان کارشناس ارشد حقوقی در ستاد منطقه ۲ شرکت انتقال گاز ایران وابسته به شرکت ملی گاز ایران به صورت کارمند رسمی مشغول به کار می‌باشم که می‌بایست با استفاده از مزایای ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری بازنشست شوم لیکن به دلیل وجود شروط مندرج در مقررات اداری فوق‌الاشعار در حال حاضر علی‌رغم ۳۰ سال سابقه خدمت، امکان بازنشستگی عادی و یا پیش از موعد برای اینجانب میسر نمی‌باشد و با توجه به شرط سن مندرج در این مقررات باید با ۴۲ سال سابقه خدمت بازنشسته شوم و این موضوع نگرانی بسیاری از کارمندان در شرف بازنشستگی صنعت نفت بوده که خود مصداق بارز تضییع حق مستخدمین دولت که وضع این مقررات خارج از حدود و اختیارات وزارت نفت می‌باشد. بر اساس جزء اول قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ از فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت مصوب ۱۳۹۵ جهت بازنشستگی عادی کارمندان رسمی مرد داشتن حداقل ۶۰ سال تمام سن ضروری است. همچنین مطابق بند (الف) جزء ۲ قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ این مقررات کارمند مرد می‌تواند با داشتن حداقل ۵۵ سال سن تقاضای بازنشستگی نماید مشروط بر اینکه به ازای هر سال باقیمانده تا سن بازنشستگی عادی (۶۰ سال) معادل ۳ درصد از مقرری بازنشستگی کارمند کسر شود. اساس و مبنای تعیین بازنشستگی کارمندان در این مقررات سن آنان است و به همین علت اگر کارمند هر میزان بیش از ۳۰ سال خدمت واقعی نموده باشد ولی به سن بازنشستگی مورد نظر صنعت نفت نرسیده باشد باز هم امکان بازنشستگی وی فراهم نخواهد شد. این در حالی است که شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه وزارت نفت حسب ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مشمول این قانون می‌باشند ضمن اینکه در صورت استناد امور حقوقی وزارت نفت به ماده ۱۰ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱ باید گفت که این ماده تنها آن دسته از کارکنانی که در واحدهای عملیات و تخصصی شاغل می‌باشند را از شمول رعایت قانون خدمات کشوری معاف و خارج دانسته است (دادنامه شماره ۹۲۸ - ۱۳۹۶/۹/۲۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز در ابطال قسمتی از آیین‌نامه مربوطه متضمن همین مطلب است) به نظر می‌رسد این مقرره به کسر ۳ درصد به ازای هر سال باقیمانده تا ۶۰ سال برای آن دسته از کارمندانی که ۳۰ سال سابقه خدمت رادار می‌باشند از موقعیت قانونی برخوردار نمی‌باشد و جواز و محمل قانونی ندارد و برخلاف متن و روح قوانین موضوعه که تأکید بر جوان‌گرایی و خالی کردن عرصه‌های صنعت نفت برای فعالیت جوانان بوده و بالاخص باماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات

کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و اصلاحیه مصوبه ۹۶ آن در تضاد و مغایرت آشکار می‌باشد زیرا که در بند (الف) ماده ۱۰۳ صراحتاً بازنشستگی با حداقل ۳۰ سال سابقه خدمت را یکی از شقوق بازنشستگی عادی کارکنان دولت دانسته است لذا به استناد بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ابطال شرط سن بازنشستگی برای کارمندان با بیش از ۳۰ سال سابقه خدمت و به تبع آن ابطال شرط کسر ۳ درصد از مقرری کارمند بازنشسته به ازای هر سال باقیمانده تا سن بازنشستگی عادی (۶۰ سال) مندرج در جزء اول همچنین بند (الف) جزء دوم قسمت ۵ - ۱۴۰۱-۱۴ از فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارمندان صنعت نفت مورد استدعاست."

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

"مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارمندان فصل ۱۴ - خانمه خدمات و مزایای آن

۵ - ۱۴۰۱ - بازنشستگی

۱ - بازنشستگی عادی

کارمندان رسمی مرد با سن ۶۰ سال تمام و کارمندان رسمی زن با سن ۵۵ سال تمام به شرط داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه خدمت در صنعت نفت بازنشسته عادی می‌گردند.

تبصره ۱ - ادامه خدمت کارمندان پس از رسیدن به سن بازنشستگی عادی به صورت تعویق بازنشستگی تا سن ۶۵ سالگی (در مورد کارمندان زن ۶۰ سالگی) منوط به تصویب وزیر نفت می‌باشد. شرایط تعویق بازنشستگی کارمندان مطابق بند ۳ از قسمت {۱۶ - ۲ - ۱} فصل ۲ کماکان مجری می‌باشد.

تبصره ۲ - سن بازنشستگی عادی کارمندانی که از تاریخ تصویب آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت (۱۳۹۳/۹/۱) در وزارت نفت و شرکت‌های تابعه استخدام گردیده/ می‌گردند برای کارمند مرد ۶۵ سال و برای کارمند زن ۵۵ سال (مشروط به داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه خدمت در صنعت نفت) می‌باشد."

در پاسخ به شکایت مذکور، معاون امور حقوقی و مجلس وزارت نفت به موجب لوایح شماره ۲۳۴۴۲۷ - ۱۳۹۸/۵/۲۸ و ۲۲۳۷۰ - ۱۴۰۰/۱/۲۵ به طور خلاصه توضیح داده است که: "۱ - شاکي در متن دادخواست تقدیمی ابطال بخشی از مقررات اداری و استخدامی مربوط به شرایط بازنشستگی کارمندان مندرج در مجموعه مقررات را به استناد از ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری مطرح نموده به نحوی که کارمندان با ۳۰ سال سابقه خدمت بتوانند فارغ از شرایط سنی و در سن کمتر از ۶۰ سالگی بدون جریمه سنوات بازنشسته شوند. همان طور که مستحضر می‌باشند پیگیری این موضوع باعث مخدوش شدن شرط سنی بازنشستگی (۶۰ سال آقایان، ۵۵ سال خانم‌ها) و شرط کسر معادل ۳٪ از مقرری (برای کارمندانی که در تاریخ درخواست بازنشستگی حداقل سی سال سابق خدمت داشته باشند) در مقررات بازنشستگی صنعت نفت می‌شود.

۲ - در این خصوص شایان ذکر است مجموع مقررات اداری و استخدامی کارمندان صنعت نفت مستند به ماده ۱۰ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت بدون الزام به رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری بر اساس آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت در شورای ماده ۳۹ آیین‌نامه مذکور به تصویب رسیده و هرگونه تغییر در آن مستلزم بررسی و طرح موضوع و اتخاذ تصمیم در شورای مذکور می‌باشد. بر این اساس موضوع شکایت نامبرده به دیوان عدالت اداری مبنی بر تقاضای ابطال بخشی از مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت در موضوع شرایط بازنشستگی با توجه به ماده ۱۰ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت فاقد موضوعیت می‌باشد.

۳ - از منظر دیگر درخواست شاکي مبنی بر استفاده از شرایط بازنشستگی قانون مدیریت کشوری صحیح و منطقی به نظر نمی‌رسد به این دلیل که مشارالیه از بدو استخدام با امضای قرارداد استخدامی تبعیت از ضوابط اداری و استخدامی کارمندان صنعت نفت را قبول نموده و بر مبنای جدول حقوق کارمندان صنعت نفت تعیین حقوق گردیده و در حین خدمت نیز تا موعده بازنشستگی هیچ یک از ضوابط قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله در مورد پرداخت حقوق، آموزش، مرخصی، ارزیابی عملکرد، اضافه حقوق سالانه و ... در مورد ایشان اعمال نگردیده و سایر کارمندان و از جمله ایشان هیچ‌گونه اعتراضی هم نداشته‌اند و به یک باره در زمان بازنشستگی، خروج از ضوابط اداری و استخدامی صنعت نفت به تبعیت از قانون

شماره ۰۰۰۰۳۲۶

۱۴۰۰/۸/۲۹

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با موضوع: «بندهای ۱ از بخشنامه‌های شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ - ۱۳۹۶/۶/۳۰ و ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که با تعیین ملاک فاصله سه متری به وضع قاعده و معیار برای تشخیص راننده و سرنشین خودرو با توجه به شرایط متغیر فصول سال، شرایط آب و هوا و ساعات شبانه‌روز اقدام کرده، ابطال می‌شود. قسمت آخر بند ۲ دستورالعمل شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که متضمن الزام به رفع اثر شیشه دودی است ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۱۱ شماره دادنامه: ۲۳۱۶ شماره پرونده: ۰۰۰۰۳۲۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای بهنام کرباسی دهوجی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱ بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ مورخ ۱۳۹۶/۶/۳۰ و بند ۱ و ۲ دستورالعمل شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال بند ۱ بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ مورخ ۱۳۹۶/۶/۳۰ و بند ۱ و ۲ دستورالعمل شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" در این بخشنامه‌ها شرایط اعمال جریمه برای خودروهای دارای شیشه دودی ذکر شده است در حالی که:

۱- برابر اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی فقط هیأت وزیران یا وزرای دارای صلاحیت در موضوعات تفویض شده صلاحیت دارند؛ ۲- مطابق بند ۴ ماده ۱۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت فقط هیأت وزیران صلاحیت اعلام نظر و تفسیر قوانین راهنمایی و رانندگی را دارد؛ ۳- بر مبنای ماده ۲۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی فقط هیأت وزیران صلاحیت وضع قانون در موضوع جرایم راهنمایی و رانندگی را دارد؛ ۴- مستنداً به ماده ۲۰۷ آیین‌نامه راهور نصب هر نوع شی بر روی بدنه و شیشه‌های خودرو به طور مطلق ممنوع است مگر بر اساس ضوابط هیأت وزیران. بنابراین ناجا فاقد صلاحیت در این امر بوده تقاضای ابطال بند ۸ بخشنامه‌های شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ - ۱۳۹۶/۶/۳۰ و بندهای ۱ و ۲ شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ را دارم."

متن بخشنامه‌های مورد شکایت به شرح زیر است:

الف - بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ - ۱۳۹۶/۶/۳۰:

" از: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

به: گیرندگان ردیف چهارم

موضوع: تخلف استفاده از شیشه دودی در خودروها

۱- مأمورین مجاز پلیس راهور و راه استان‌ها، نسبت به اعمال قانون کد ۲۱۱۴ در مورد رانندگان وسایل نقلیه‌ای که به تشخیص ایشان از فاصله تقریبی ۳ متری، راننده و سرنشین داخل آن دیده نمی‌شوند با هر میزان غلظت به صورت جدی اقدام و آمار آن را مطابق رویه جاری به موقع گزارش نمایند. - فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

ب - بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸:

از: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

به: گیرندگان ردیف چهارم

موضوع: کنترل تخلف استفاده از شیشه دودی در خودروها

۱- معیار مجاز بودن شیشه دودی، تشخیص راننده و سرنشین خودرو از فاصله ۳ متری طرفین خودرو توسط افسر کارشناس می‌باشد.

مدیریت خدمات کشوری فاقد وجاهت قانونی نمی‌باشد. حتی با قبول شرایط بازنشستگی نامبرده طبق قانون مدیریت خدمات کشوری، تعیین مستمری و حقوق بازنشستگی نامبرده بایستی با ضوابط اداری و استخدامی صنعت نفت صورت پذیرفته که این مورد هم عملاً متفاوت از قانون مذکور می‌باشد. لذا خواسته شاکي منجر به برخورد دوگانه و تبعیت کارمند از دو نوع ضوابط نظام اداری و استخدامی را شامل می‌شود که ضمن فقدان مبنای قانونی و مقرراتی، برخورداری کارمند از زمان ورود به خدمت تا بازنشستگی از نظام‌های اداری و استخدامی صنعت نفت و حتی پس از بازنشستگی نیز از مزایای تعیین و پرداخت مستمری و حقوق بازنشستگی با موضوع درخواست تغییر شرایط بازنشستگی مطابق نظام دیگر منطقی به نظر نمی‌رسد. با عنایت به موارد فوق، از آن مقام تقاضای رسیدگی و صدور حکم شایسته مبنی بر رد شکایت شاکي به طرفیت وزارت نفت مورد استدعاست."

در اجرای ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ پرونده به هیأت تخصصی استخدامی دیوان عدالت اداری ارجاع می‌شود و هیأت مذکور به موجب دادنامه شماره ۸۵۶ - ۱۴۰۰/۶/۳۱ جزء ۲ قسمت ۵ - ۱۴۰۱ از فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت (ابلاغیه شماره ۱۳۹۵/۵/۲۶ - ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ - وزیر نفت) را قابل ابطال تشخیص نداد و رأی به رد شکایت صادر کرد. رأی مذکور به علت عدم اعتراض از سوی رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافت. رسیدگی به جزء ۱ قسمت ۵ - ۱۴۰۱ از فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت (ابلاغیه شماره ۱۳۹۵/۵/۲۶ - ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ - وزیر نفت) در دستور کار هیأت عمومی قرار گرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: بر اساس ماده ۱۰ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب سال ۱۳۹۱، نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان شاغل در واحدهای عملیاتی و تخصصی وزارت نفت تابع آیین‌نامه‌ای است که بدون رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ و با رعایت سایر قوانین مربوطه به تصویب رئیس‌جمهور می‌رسد و در این راستا آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت در سال ۱۳۹۳ تصویب شده و به موجب رأی شماره ۹۲۸ - ۱۳۹۶/۹/۲۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شمول این آیین‌نامه بر کارکنان بخشهای ستادی وزارت نفت ابطال گردیده است. ثانیاً: به موجب بند (الف) ماده ۳۵ آیین‌نامه مذکور در خصوص سن و سابقه خدمت بازنشستگی عادی تعیین تکلیف شده و مقرر گردیده است که: «سن بازنشستگی عادی کارمند از تاریخ تصویب این آیین‌نامه ۶۵ سال برای کارمند مرد و ۵۵ سال برای کارمند زن تعیین می‌گردد. کارمند به هنگام بازنشستگی عادی به منظور برخورداری از مستمری صندوق بازنشستگی حسب مقررات موضوعه، بایستی حداقل پانزده سال سابقه خدمت در صنعت نفت داشته باشد.» ثالثاً: مقررات سابق‌الصدور مربوط به صنعت نفت (موضوع ماده ۴۰ آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت) در حدودی قابلیت اجرایی دارد که در مغایرت با مفاد آیین‌نامه فوق‌الذکر نباشد و در نتیجه شورای اداری و استخدامی صنعت نفت (موضوع ماده ۳۹ آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت) صلاحیت نداشته است تا مقررات سابق حاکم بر شرکت ملی نفت را که مغایر با مفاد این آیین‌نامه است، جهت اجرا ابلاغ نماید. بنا به مراتب فوق، جزء ۱ قسمت ۵ - ۱۴۰۱ - ۱۴۰۱ ابلاغیه شماره ۱۳۹۵/۵/۲۶ - ۲۰/۲۰۲۴۲۱۷۶ - وزیر نفت که مغایر با آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت، سن بازنشستگی عادی را در مورد مردان ۵ سال و سابقه خدمت را از ۱۵ سال به ۱۰ سال کاهش داده، خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

مناطق آزاد تجاری - صنعتی، با توجه به مکان و زمان وقوع و نوع تخلفات و میزان تاثیر آن در آلودگی محیط زیست و ایمنی عبور و مرور و سایر عوامل موثر مندرج در ردیفهای ۱ تا ۶ جدول موضوع ماده ۷ این قانون از یکصد هزار ریال تا یک میلیون ریال و در سایر موارد از سی هزار ریال الی پانصد هزار ریال می باشد و طبق جداولی که به پیشنهاد وزارتخانه های کشور، دادگستری و راه و ترابری (راه و شهرسازی) به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، به اجرا گذارده می شود. «ثانیاً: بر مبنای مواد ۲ و ۴ قانون مذکور، معیار تشخیص تخلفات رانندگی نظر افسران پلیس راهنمایی و رانندگی است و تعیین معیار ثابت و مشخصی که جایگزین معیار فوق شود، مبنای قانونی ندارد. بنا به مراتب فوق، بندهای ۱ از بخشنامه های شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ - ۱۳۹۶/۶/۳۰ و ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ - ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که با تعیین ملاک فاصله سه متری به وضع قاعده و معیار برای تشخیص راننده و سرنشین خودرو با توجه به شرایط متغیر فصول سال، اوضاع آب و هوا و ساعات شبانه روز اقدام کرده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

ب - با توجه به اینکه اولاً: الزام رانندگان به رفع اثر شیشه دودی در حیطه اختیارات و صلاحیتهای مامورین تشخیص تخلفات رانندگی نیست، ثانیاً: بر مبنای مواد ۲، ۴، ۶، ۷، ۱۰، ۱۳ و ۱۴ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب سال ۱۳۸۹، قانونگذار به تعیین ضمانت اجراهای مترتب بر تخلفات رانندگی اقدام نموده و بر اساس ضمانت اجراهای فوق، مامورین تشخیص تخلفات رانندگی از حق توقف خودرو و صدور قبض جرمیه، جلوگیری از حرکت خودرو و دستور انتقال به توقفگاه یا مقر نیروی انتظامی و یا تعمیرگاه، ضبط گواهینامه و جابه جایی خودرو به منظور رفع سد معبر برخوردار هستند الزام راننده به رفع اثر شیشه دودی بعد از صدور قبض جرمیه، الزام به فعلی است که در قانون برای آن تعیین تکلیف نشده است، و ثالثاً: هیأت وزیران در راستای اجرای حکم مقرر در ماده ۲۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی به وضع تصویب نامه شماره ۱۶۹۴۳۲/ت/۴۶۷۴۸ ک - ۱۳۹۰/۸/۲۸ اقدام کرده و بر مبنای کد تخلف ۲۱۱۴ برای استفاده از شیشه دودی به نحوی که راننده و سرنشین قابل تشخیص نباشد، جرایم نقدی مشخصی را در کلانشهرها و سایر شهرها تعیین نموده است، لذا قسمت آخر بند ۲ دستورالعمل شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ - ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که متضمن الزام به رفع اثر شیشه دودی است، مغایر با قانون و نوعی اعمال مجازات مضاعف است که وضع آن خارج از حدود اختیار مرجع تصویب کننده مقرر مذکور بوده و لذا مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

۱۴۰۰/۸/۲۹

شماره ۹۹۰۳۱۱۳

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰/۸/۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۱ با موضوع: «ردیف ۲ و اطلاق ردیف ۳ از تعرفه شماره (۴-۱) عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر ساوه در خصوص عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق های قرض الحسنه از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۱۱ شماره دادنامه: ۲۳۱۸ شماره پرونده: ۹۹۰۳۱۱۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: بانک سینا با وکالت خانم سامیه مخصوصی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ردیف ۲ و اطلاق ردیف ۳ از تعرفه شماره

(۴-۱) عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر ساوه

۲- در صورتی که مطابق نظر افسر کارشناس، راننده و سرنشین از فاصله ۳ متری قابل تشخیص نباشند میزان غلظت شیشه دودی غیرمجاز محسوب شده و ضمن صدور قبض جرمیه (کد تخلف ۲۱۱۴) راننده ملزم به رفع اثر شیشه دودی گردد. - فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

در پاسخ به شکایت مذکور، معاون حقوقی و امور مجلس ناجا به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۳/۲۵ - ۳۴/۴/۴۰۱/۱۵/۴۰۰ توضیح داده است که:

۱- ادعای شاکي که اظهار نموده تقاضای ابطال بند ۸ بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۴۰۷ - ۱۳۹۶/۶/۳۰ ناجا را به استناد مواد ۱۰ و ۸۰ قانون دیوان عدالت اداری دارم به دلیل زیر وارد نیست. این بند هیچ مغایرتی با ماده ۸۰ قانون دیوان عدالت اداری به ویژه بند (ت) این ماده که مقرر می دارد: «ت - مغایرت مصوبه با شرع یا قانون اساسی یا سایر قوانین یا خروج از اختیارات مرجع تصویب کننده.» ندارد تا موجهی برای ابطال آن باشد. در ثانی ناجا در این خصوص مصوبه ای نداشته است بلکه تأکید بر نظارت بر اجرای مقررات توسط کارکنان نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می نماید.

۲- ادعای شاکي که اظهار نموده است بند ۱ و ۲ بخشنامه شماره ۱۳/۵/۳۵۵/۹۹۰ - ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ ناجا (پلیس راهور) مغایر قانون است. چرا که بر اساس ماده ۲۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، وضع قوانین در مورد جرایم راهنمایی و رانندگی (بند ۳ دادخواست شاکي) همچنین نصب هر نوع شی بر روی بدنه و شیشه خودروها مستند به ماده ۲۰۷ آیین نامه راهنمایی و رانندگی، در صلاحیت هیأت وزیران می باشد نه در صلاحیت ناجا (بند ۴ دادخواست شاکي) به دلایل زیر وارد نیست.

الف - به استناد ماده ۲۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (مصوب ۱۳۸۹) جرمیه های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور طبق جدولی که به پیشنهاد وزارتخانه های کشور، دادگستری و راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید به اجرا گذارده می شود.

ب - بر اساس بند ۲۱۱۴ جدول جرمیه های تخلفات رانندگی مصوب هیأت وزیران (تصویب نامه شماره ۱۶۹۴۳۲/ت/۴۶۷۴۸ - ۱۳۹۰/۸/۲۸) استفاده از شیشه دودی به نحوی که راننده و سرنشین قابل تشخیص نباشد ممنوع بوده و برابر ردیفهای مندرج در مقابل این تخلف توسط مامورین ذیصلاح اعمال قانون انجام می شود.

پ - به استناد ماده ۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (مصوب ۱۳۸۹) به افسران کادر و پیمانی مورد وثوق راهنمایی و رانندگی ناجا که برای تشخیص تخلفات مربوط، حمل و نقل و عبور و مرور تعیین شده و آموزش دیده اند اجازه داده می شود، تخلفات مربوط را وفق قانون تشخیص و قبض جرمیه صادر نمایند. بنابراین اعمال قانون (صدور قبض جرمیه در مورد تخلف مزبور) توسط افسران پلیس کاملاً منطبق با قانون و مصوبه هیأت وزیران است.

ث - ماده ۲۰۷ آیین نامه راهنمایی و رانندگی که شاکي به آن استناد نموده مقرر می دارد «نصب هر نوع علائم و پلاکهای متفرقه و همچنین الصاق یا نصب یا نقش هرگونه آگهی، نوشته، عکس و نوشتن عبارات و ترسیم نقوش روی شیشه ها یا بدنه دورنی یا بیرونی وسایل نقلیه به منظور تجارت، تبلیغ، نمایش و مانند آن ممنوع است، مگر بر اساس ضوابطی که به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور به تصویب وزیر کشور خواهد رسید. در مورد جاده ها با تصویب وزارت راه و ترابری اقدام می شود»، در مقام بیان ممنوعیت نصب علائم و الصاق آگهی ها و تبلیغات تجاری از سوی شرکتها و تولیدکنندگان کالاها بر روی بدنه دورنی و بیرونی و شیشه های وسایل نقلیه می باشد که تخلف شیشه دودی از شمول آن خارج است. بنابراین استناد شاکي به ماده ۲۰۷ آیین نامه راهنمایی و رانندگی موضوعیت ندارد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - اولاً: به موجب ماده ۲۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب سال ۱۳۸۹: «جرمیه های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

" تعرفه شماره (۴-۱) - عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه مورد عمل برای سال ۱۳۹۹

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
۲	عوارض حق افتتاح	15P	بند (ح) ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده	تبصره ۱: ملاک محاسبه عوارض یاد شده مساحت مورد استفاده تجاری می باشد و شامل سرویس های بهداشتی، اتاق نگهداری مجزا، لابی، بایگانی، نورگیری و راه پله و ساختمان مسکونی مدیر شعبه، نماز خانه و ... نمی شود. تبصره ۲: به استناد دادنامه شماره ۱۳۹۶/۱۰/۱۹-۱۰۵۲ و ۱۳۹۶/۱۰/۱۲-۱۰۳۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و نامه شماره ۱۳۹۷/۲/۱۵۶۰۰۰ مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور عوارض سالیانه بانکها قابل وصول است. رئیس شورای اسلامی شهر ساوه
۳	عوارض سالیانه خود پردازها	سالانه ۳۰۰۰۰۰۰ ریال	قانون مالیات بر ارزش افزوده	تبصره ۱: ملاک محاسبه عوارض یاد شده مساحت مورد استفاده تجاری می باشد و شامل سرویس های بهداشتی، اتاق نگهداری مجزا، لابی، بایگانی، نورگیری و راه پله و ساختمان مسکونی مدیر شعبه، نماز خانه و ... نمی شود. تبصره ۲: به استناد دادنامه شماره ۱۳۹۶/۱۰/۱۹-۱۰۵۲ و ۱۳۹۶/۱۰/۱۲-۱۰۳۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و نامه شماره ۱۳۹۷/۲/۱۵۶۰۰۰ مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور عوارض سالیانه بانکها قابل وصول است. رئیس شورای اسلامی شهر ساوه

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر ساوه به موجب لایحه ای که به شماره ۹۹-۳۱۱۳-۹ مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۳ ثبت دفتر اداره کل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری شده توضیح داده است که:

" ۱- خواسته شکایت به شرح دادخواست تقدیمی از نظر شهرداری بنا به دلایل ذیل الذکر فاقد وجهت و محمل قانونی بوده و رأی اصداری معترض عنه فوق الاشاره با رعایت کامل قانون و مقررات صادر گردیده است که ابرام رأی معترض عنه و رد شکایت مزبور مورد استدعاست.

۲- توجهاً به مفاد مندرج در رأی کمیسیون و گزارش بازرس فنی و مامور بازدید محل ساختمان بانک در محل مزبور فعال بوده که بانک موصوف وفق تعرفه شماره ۴-۱ سال ۱۳۹۹ و مستنداً به بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و نامه شماره ۱۳۹۷/۲/۱۵۶۰۰۰ مدیر کل برنامه ریزی و بودجه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری مشمول پرداخت عوارض سالیانه می باشد.

۳- مبنای محاسبه عوارض متعلقه به طور مصرح بر گزارش بازدید فنی و بر مبنای مساحت تجاری مورد استفاده و قیمت منطقه ای با ضریب ۱۰ جهت عوارض متعلقه در سال ۱۳۹۹ انجام پذیرفته و محاسبه عوارض متعلقه هم از نظر مستندات جایگاه قانونی و هم به لحاظ شکلی فاقد هرگونه ابهام و نقص می باشد.

۴- با محاسبه و اعلام عوارض متعلقه به بانک و استنکاف پرداخت از سوی مودی مدیون پرونده وفق ماده ۷۷ قانون شهرداریها به کمیسیون مربوطه به عنوان مرجع رفع و حل اختلاف مودی و شهرداری ارجاع و همچنین از بانک مزبور (به عنوان مودی و مدیون و مستنکف از پرداخت) طی نامه شماره ۱۹۰۵-۲/۱۱۹۰۵ مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۹ جهت شرکت در جلسه کمیسیون دعوت به عمل آمده و نهایتاً کمیسیون ضمن بررسی های لازم و گزارش مامور بازدید عوارض سالیانه متعلقه را از تاریخ ۱۳۹۹/۱/۱ تا ۱۳۹۹/۲/۲۹ به مبلغ ۸۹۰/۱۰/۰۰۰ ریال دانسته و مستنداً به اختیارات حاصله از بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ که تعرفه های مزبور را تصویب نموده و به تأیید استانداری رسیده است و در اجرای بخشنامه ۴۷۱/۱/۳/۳۴-۱۳۸۳/۲/۱۳ مقام عالی وزارت کشور و به استناد قیمت اخیر تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و برابر اعلام عمومی تعرفه های جدید و اصلاح شده سال گذشته تا قبل از ۱۵ بهمن ماه برای اجرا در سال ۱۳۹۸ و به استناد آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره های ۱۰۵۲-۱۹/۱۰/۱۳۹۶، ۱۰۳۳-۱۰/۱۲-۱۰۳۳، ۳۵۴-۱۳۹۷/۳/۱ و ۱۱۳-۱۳۹۸/۲/۲۹ و تبصره ۱ ماده ۳

گردش کار: خانم سامیه مخصوصی به وکالت از بانک سینا به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر ساوه در خصوص نحوه محاسبه عوارض بانکها سال ۱۳۹۹ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" احتراماً به وکالت از بانک سینا به شرح دادخواست تقدیم گردیده و دلایل مندرج در این لایحه استدعای ابطال رأی صادره از کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداریها (شهرداری ساوه به شماره ۳۰۱۹۲-۱۳۹۹/۹/۱۸ و ابطال تعیین تعرفه عوارض بانکها موضوع مورد استناد رأی صادره و توقف عملیات اجرایی را دارم.

۱- به موجب اصل ۴۴ قانون اساسی بانکها دولتی هستند و مطابق اصل ۵۱ قانون اساسی هیچ نوع مالیاتی وضع نمی شود مگر به موجب قانون، لذا بند (ب) ماده ۳۰ قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در مورد معین مصوب ۱۳۷۳ وضع عوارض برای مؤسسات دولتی از جمله بانکها را منوط به تصویب شورای اقتصادی دانسته است.

۲- فعالیت بانکها و شعب مختلف آنها و فعالیت در امور پولی و بانکی در نقاط مختلف کشور گسترده است و فعالیت آنها ملی است نه محلی و آراء ۳۳۴-۱۳۸۸/۴/۳۰ و ۷۲۴ الی ۷۵۹-۱۳۹۱/۱۰/۱۱ این گونه مصوبات را خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهرها تشخیص و ابطال نموده است، عملکرد پولی و مالی بانکها مطابق بند (ب) ماده ۳۰ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در مورد معین مصوب ۱۳۷۳ مشمول مقررات پولی و بانکی می شود که باید به تصویب شورای اقتصاد بررسی و ارتباط به وضع عوارض ساختمان و محل استقرار بانک ندارد.

۳- از آنجا که بانکها به منظور کاهش هزینه درون شهری و تردد غیرضروری و در راستای بسط و گسترش دولت الکترونیک و تجارت الکترونیک اقدام به نصب دستگاه های خودپرداز می نماید و هدف از نصب آنها ارائه خدمات به شهروندان و تسهیل عملیات بانکی می باشد لذا وضع عوارض توسط شورای شهر جواز قانونی ندارد، رأی شماره ۱۲۹۹-۱۳۸۷/۳/۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، اخذ عوارض بدون یک خدمت معین جواز قانونی ندارد و در رأی صادره آمده است که اخذ عوارض در این خصوص فاقد وجهت قانونی است علاوه بر اینکه هیچ گونه خدماتی توسط شهرداریها ارائه نمی گردد بلکه خود شورا و شهرداری و کارکنان آنان از خدمات خودپردازها بهره مند می شوند و منفعتی از نصب دستگاهها برای بانکها وجود ندارد. حسب بند ۱۱ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ دستگاه های خودپرداز که در راستای ارائه خدمات بانکی که توسط بانکها نصب شده اند معاف از پرداخت عوارض هستند (رأی ۵۵۱ - ۱۳۹۲/۸/۲۰) تعیین عوارض بانکها ابطال گردیده است.

۴- شعب بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری که در سراسر کشور مستقرند دارای شخصیت حقوقی واحدی بوده و ملی تلقی می گردند و غیرمحلی می باشند و اختیارات شورای اسلامی شهرها در وضع عوارض موضوع بندهای ۱۶ و ۲۱ ماده ۷۷ اصلاحی قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شورای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران مقید به وضع عوارض محلی جدید، حسب شرایط زمانی با رعایت ممنوعیتهای مذکور در ماده ۵ قانون اصلاح مواد از قانون برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ و مواد ۵۰ و ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد همان گونه که در آراء شماره ۲۲۰-۱۳۹۱/۴/۲۶، ۷۲۷-۱۳۹۱/۱۰/۱۱، ۱۱۱-۱۳۹۲/۲/۲۳، ۱۲۴۰-۱۳۹۶/۱۲/۸ و ۶۸۷-۱۳۹۶/۷/۲۵ آراء متعدد صادره در این خصوص به غیرمحلی بودن آنها تأکید و اخذ هرگونه عوارض را ممنوع می داند. لذا با استناد به موارد فوق آراء صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بند ۱ ماده ۱۲ و ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ استدعای ابطال تعرفه پرداخت عوارض تصویب گردیده را دارم."

شماره ۰۰۰۰۰۵۰

۱۴۰۰/۸/۲۹

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با موضوع: «نامه شماره ۹۸/۸۱۹۸/د - ۱۳/۴/۱۳۹۸ مدیر امور اداری و پشتیبانی دانشگاه اراک در رابطه با ابلاغ مصوبه هیأت رئیسه این دانشگاه درخصوص بازه زمانی استفاده از مرخصی استحقاقی اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۱۱ شماره دادنامه: ۲۳۱۹ شماره پرونده: ۰۰۰۰۰۵۰
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکی: آقای علیرضا آذربخت بنکده

موضوع شکایت و خواسته: ابطال نامه شماره ۹۸/۸۱۹۸/د - ۱۳/۴/۱۳۹۸ مدیر امور اداری و پشتیبانی دانشگاه اراک

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال نامه شماره ۹۸/۸۱۹۸/د - ۱۳/۴/۱۳۹۸ مدیر امور اداری و پشتیبانی دانشگاه اراک را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

« اینجانب علیرضا آذربخت بنکده هیأت علمی رسمی قطعی پایه ۱۳ مرتبه دانشیار در دانشگاه اراک مشغول به خدمت می‌باشم. بر اساس ماده ۸۱ از آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری به شماره ۱۵/۲۷۳۲۹۸ - ۱۳۹۰/۱۲/۲۷ اینجانب حق استفاده از دو ماه مرخصی استحقاقی با استفاده از حقوق، فوق‌العاده‌ها و مزایای مندرج در حکم برخوردار می‌باشم که بر اساس ماده ۸۲ همان آیین‌نامه در صورت عدم استفاده عضو (اینجانب) از مرخصی استحقاقی سالیانه، در مورد بنده در حال حاضر با توجه به عدم احراز پست سازمان مصوب ستاره دار (موضوع تبصره ۱ ماده ۸۲)، مرخصی استحقاقی مذکور قابل ذخیره یا بازخرید نخواهد بود. در مصوبه مورد دادخواست (مصوبه هیأت رئیسه دانشگاه اراک مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۵) به صراحت استفاده از مرخصی استحقاقی را در بازه زمانی ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ الزام نموده است و ۵ روز مرخصی مربوط به تعطیلات عید را نیز محاسبه نموده است. با شمارش روزهای غیرتعطیل در تقویم رسمی کشور در بازه زمانی ابلاغ شده مشخص می‌گردد که حداکثر بنده می‌توانم ۴۳ روز از مرخصی استفاده کنم که با اضافه کردن ۵ روز مرخصی عید مجموعاً به تعداد ۴۸ روز می‌رسیم. با توجه به مرخصی سالانه ۶۰ روزه اینجانب، اختلاف ۶۰ و ۴۸ به میزان ۱۲ روز مرخصی اینجانب اجباراً و الزاماً سوخت می‌شود. لازم به ذکر است که در عمل حتی امکان استفاده از آن ۴۸ روز مرخصی نیز وجود ندارد به دو دلیل:

الف - بسیاری از وظایف هیأت علمی در تابستان اجتناب ناپذیر است از جمله برگزاری جلسات دفاع ترازش و دکتری+ تصحیح برگه‌های ترم بهار و نهایی کردن نمرات + راهنمایی پایان نامه دانشجویان + شرکت در جلسات گروه و غیره.

ب - پیوست ۳ به صراحت نشان می‌دهد که ریاست دانشکده فنی و مهندسی تقاضای مرخصی بنده حتی در بازه زمانی مورد ابلاغ هیأت رئیسه دانشگاه، را نیز مخالفت نموده‌اند! چه برسد به خارج از این بازه در عمل ظاهراً مسئولین دانشگاه هیچ اعتقادی به تامین شرایط و بستر مناسب برای استفاده از مرخصی استحقاقی - که حق مسلم هر مستخدم دولتی است - ندارند. در پایان با ادله فوق‌الذکر خواستار ابطال مصوبه مورد دادخواست را از دیوان عدالت اداری خواستارم.

در پی اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری برای شاکی ارسال شده بود، وی به موجب لایحه مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۸ توضیح داده است که:

قانون تجارت که محل فعالیت بانکها و مؤسسات اعتباری و غیره را تجاری محسوب می‌نماید که بانکها ملزم به پرداخت عوارض سالیانه بوده و اینکه عوارض محلی را به عهده شورای اسلامی شهر گذاشته است و در اجرای ماده ۷۷ قانون شهرداریها کمیسیون اقدام به صدور رأی و محکومیت بانک مزبور به پرداخت مبلغ مارالذکر بابت عوارض متعلقه فوق‌الاشاره نموده است که ملاحظه می‌شود رأی صادره کمیسیون کاملاً منطبق بر قانون و مقررات صادر و ابلاغ شده است و دعوای خواهان به خواسته ابطال رأی مزبور کمیسیون ماده ۷۷ وجاهت قانونی نداشته است.

۵ - در خصوص ادعای شاکی در خصوص اینکه تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ شوراها را حقی قرار داده و عوارض مزبور را نداشته و صلاحیت آنها وضع عوارض محلی بوده است و به آراء صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شرح شماره‌های اعلامی اشاره نموده است معروض می‌دارد وفق تبصره ۱ ماده ۳ قانون تجارت محل فعالیت بانکها از مصادیق واحدهای تجاری بوده و علیرغم ادعای واهی شاکی، در سنوات قبل موضوع در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مطرح از جمله رأی شماره ۱۱۳ - ۱۳۸۷/۲/۲۹ وضع عوارض کسب و پیشه (عوارض محلی) از بانکهای دولتی را مغایر قانون و خارج از اختیارات تشخیص نداده است و همچنین وفق آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شرح شماره‌ها و تاریخ‌های اعلامی در متن رأی کمیسیون ماده ۷۷ که محل فعالیت بانکها را تجاری تلقی و محسوب نموده است اقدام شوراها در تصویب عوارض محلی و اخذ عوارض سالیانه را تأیید و تصدیق و شکایت بانکها که به صورت متعدد مطرح شده است رد نموده و ابطال آراء کمیسیون ماده ۷۷ صورت پذیرفته است که جهت مزید بر استحضار تصاویر آراء صادره به محضر آن مقام منیع قضایی به پیوست لایحه دفاع تقدیم می‌شود و با امعا نظر اینکه تاریخ آراء اصداری پیوست تقدیمی موخر بر زمان اصدار آراء مورد ادعای شاکی می‌باشد. البته با توجه به دلایل مبسوط و مستندات معنونه فوق‌الاشاره از آن مقام منیع قضایی حکم به رد شکایت واهی شکات و ابرام رأی معترض‌عنه صادره از کمیسیون ماده ۷۷ شهرداری مورد استدعاست.

در اجرای ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پرونده به هیأت تخصصی شوراها و کمیسیون دیوان عدالت اداری ارجاع می‌شود و هیأت مذکور به موجب دادنامه شماره ۸۵۵ - ۱۴۰۰/۶/۳۱، تعرفه شماره ۴-۱ تحت عنوان عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض‌الحسنه به استثناء ردیف دوم (عوارض حق افتتاح) و ردیف سوم (عوارض سالیانه خودپردازها) مصوب شورای اسلامی شهر ساوه را قابل ابطال تشخیص نداد و رأی به رد شکایت صادر کرد. رأی مذکور به علت عدم اعتراض از سوی رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافت.

«رسیدگی به ابطال ردیف ۲ و اطلاق ردیف ۳ از تعرفه شماره (۴-۱) تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر ساوه در دستورکار هیأت عمومی قرار گرفت.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه در آراء متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه شماره ۱۰۰۹-۱۳۹۶/۱۰/۵ و شماره ۱۶۸۱ الی ۱۷۳۵ - ۱۳۹۳/۱۰/۸ این هیأت وضع عوارض افتتاحیه برای فعالان اقتصادی توسط شوراها و کمیسیون شهر مغایر با قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص و ابطال شده است، بنابراین ردیف ۲ و اطلاق ردیف ۳ از تعرفه شماره (۴-۱) عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر ساوه به دلایل مندرج در آراء مذکور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

و فناوری رسیده باشد را الزام نموده است. دادخواست اینجانب نیز در شکواییه حاضر براساس مقررات و آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و ایضاً وزارت علوم بوده که برای دانشگاه اراک لازم‌الاجراست. توضیح آن که دو مورد ضوابط مورد استناد اینجانب در دادخواست حاضر، آیین‌نامه استخدامی است که مصوب هیأت امنای و ایضاً وزارت علوم (بند ب) می‌باشد و آیین‌نامه مدیریت دانشگاه‌ها مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و ایضاً مصوب وزارت علوم که مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی هم‌عرض قانون شمرده می‌شوند. لذا هر دو مورد برای ریاست دانشگاه اراک لازم‌الاجراست. توضیح مربوط به بند د - ماده ۱۰ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، دانشگاه‌ها (از جمله دانشگاه اراک مصداق شکواییه حاضر) را از رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی مستثنا نموده لیکن تبعیت از چهارچوب ضوابط و آیین‌نامه‌های مصوب هیأت امنای و تأیید وزارت علوم رسیده باشد را الزام نموده است. دادخواست اینجانب نیز در شکواییه حاضر بر اساس مقررات و آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی (بند الف) و ایضاً وزارت علوم (بند ب) بوده که برای دانشگاه اراک لازم‌الاجراست.

متن مقرره مورد اعتراض به شرح زیر است:

” به: اعضای محترم هیأت علمی

موضوع: ابلاغ بازه زمانی استفاده از مرخصی اعضای هیأت علمی در تابستان ۹۸

با اهدای سلام

احتراماً با عنایت به مصوبه هیأت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۵، بازه زمانی استفاده از مرخصی استحقاقی اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ تعیین می‌گردد. لازم به توضیح است میزان مرخصی اعضای هیأت علمی پیمانی ۳۰ روز و رسمی ۶۰ روز در سال می‌باشد که از این میزان ۵ روز در تعطیلات نوروز استفاده شده است و اعضا می‌تواند از مانده مرخصی در بازه زمانی فوق‌الذکر استفاده نمایند. - مدیر امور اداری و پشتیبانی

ردیف	موضوع مصوبه
۱	بازه زمانی تعطیلات اعضای هیأت علمی جهت استفاده از مرخصی استحقاقی خود از ۱۵ تیر ماه تا ۱۵ شهریور ماه سال جاری می‌باشد. مسئول پیگیری: آقای دکتر صادقی و آقای دکتر سلیمان نژاد

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس دانشگاه اراک به موجب لایحه شماره ۹۸/۸۵۷۳-۱۳۹۸/۸/۲۰ خطاب به شعبه ۴۵ بدوی دیوان عدالت اداری به طور خلاصه توضیح داده است که:

” ۱- براساس ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و ماده ۱۰ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم دانشگاه در زمینه اعطای مرخصی صرفاً از مصوبات هیأت امنای تبعیت می‌نماید.

۲- مطابق ماده ۸۱ آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی جهت تعیین بازه زمانی جهت دریافت مرخصی استحقاقی هیأت رئیسه دانشگاه صلاحیت دارد و مصوبات هیأت مذکور در راستای اختیارات حاصل از مواد ۸۱ و ۸۲ آیین‌نامه مذکور می‌باشد.

۳- براساس مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۱ هیأت امنای دانشگاه اراک تبصره ۴ به ماده ۸۱ آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی اضافه گردیده و به موجب این تبصره تقویم اداری دانشگاه صرفاً برای مرخصی استحقاقی موضوع این ماده از اول مهر هر سال تا پایان شهریور سال بعد تعیین می‌شود. بنابراین امکان استفاده از باقیمانده مرخصی استحقاقی در این بازه نیز امکان دارد.”

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

” مصوبه مورد دادخواست اصالتاً و صراحتاً مصداق خروج از حدود اختیارات قانونی (مصداق بند ب ذیل) و همچنین برخلاف قوانین (مصداق بند الف و ج و د ذیل) محسوب می‌گردد. موارد چهارگانه تعارض به شرح ذیل می‌باشند: الف - بند ج - ۳ از ماده ۱۰ آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۶۸۴ - ۱۳۸۹/۱۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی (هم‌عرض قانون)

ب - مواد ۸۱ و ۸۲ از آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری به شماره ۱۵/۲۷۳۲۹۸ - ۱۳۹۰/۱۲/۲۷ (و همچنین نسخه جدید آن با متن یکسان به شماره ۹۷۴۵۵ - ۱۳۹۵/۵/۱۱)

ج - ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

د - ماده ۱۰ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم

توضیح مربوط به بند الف - متن بند ج - ۳ از ماده ۱۰ آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری مصوب جلسه ۶۸۴ - ۱۳۸۹/۱۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی در زمینه وظایف و اختیارات هیأت رئیسه دانشگاه: «فراهم نمودن بستر مناسب به منظور اجرایی نمودن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت امنای، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر مراجع ذیصلاح» با عنایت به اینکه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی هم‌عرض قانون می‌باشند، ریاست دانشگاه و هیأت رئیسه دانشگاه موظف به رعایت این قانون در مصوبات خود می‌باشند. لذا وفق این قانون، هیأت رئیسه دانشگاه اصالتاً و صراحتاً موظف به اجرا نمودن مواد ۸۱ و ۸۲ از آیین‌نامه استخدامی وزارت علوم (مصداق بند ب) می‌باشد و با توجه به اینکه مصوبه مورد دادخواست در تضاد آشکار با مواد ۸۱ و ۸۲ مذکور (بند ب) می‌باشد، مصوبه مورد دادخواست مصداق خروج از حدود و وظایف هیأت رئیسه دانشگاه و همچنین در تضاد با قانون بند (الف) می‌باشد.

توضیح مربوط به بند ب - مصوبه مورد دادخواست در تعارض آشکار با مواد ۸۱ و ۸۲ از آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری به شماره ۱۵/۲۷۳۲۹۸ - ۱۳۹۰/۱۲/۲۷ (و همچنین نسخه جدید آن با به شماره ۹۷۴۵۵ - ۱۳۹۵/۵/۱۱) می‌باشد. متن ماده ۸۱: «اعضای پیمانی و رسمی به ترتیب از یک و دو ماه به ازای هر سال خدمت از مرخصی استحقاقی با استفاده از حقوق، فوق‌العاده و مزایای مندرج در حکم برخوردار می‌گردند. استفاده از مرخصی باتشخیص مقام مسئول ذی ربط و الزاماً در تابستان و نیمه اول فروردین ماه مجاز می‌باشد. در موارد ضروری، با درخواست عضو و تأیید رئیس مؤسسه با مقام مجاز از طرف وی، استفاده از مرخصی بلامانع است.» متن ماده ۸۲: «در صورت عدم استفاده عضو از مرخصی استحقاقی سالیانه، مرخصی وی به استثنای مشمولان تبصره ذیل این ماده قابل ذخیره یا بازخرید نخواهد بود.» متن ماده ۱۶ آیین‌نامه مرخصی‌ها موضوع ماده ۸۴ قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره‌های آن: «تعطیلات میان مرخصی جز مرخصی استحقاقی محاسبه نمی‌شود.» با عنایت به اینکه مصوبه مورد دادخواست این پرونده، استفاده از مرخصی استحقاقی را صرفاً در بازه زمانی دو ماهه ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ محدود نموده است و با عنایت به عدم احتساب تعطیلات (ماده ۱۶) لذا امکان استفاده از ۲ ماه مرخصی استحقاقی برای اعضای رسمی از جمله اینجانب سلب گردیده است. توضیح آن که با فرض تبعیت از مصوبه مورد دادخواست، اینجانب قادر به استفاده ۴۳ روزه مرخصی ۶۰ روزه خود می‌باشم. این مساله با شمارش روزهای کاری در بازه زمانی دو ماهه ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵ در تقویم رسمی کشور بدیهی است. با اضافه نمودن ۵ روز مرخصی در تعطیلات نوروز (ذکر شده در متن مصوبه مورد دادخواست) حداکثر استفاده بنده از مرخصی به ۴۸ روز خواهد رسید و عملاً حق استفاده از ۱۲ روز مرخصی اینجانب (اختلاف ۶۰ و ۴۸ روز) غیرقابل استفاده و سلب می‌گردد.

توضیح مربوط به بند ج - این ماده قانونی دانشگاه‌ها (از جمله دانشگاه اراک مصداق شکواییه حاضر) را از رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی مستثنا نموده لیکن تبعیت از چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی، و تشکیلاتی مصوب هیأت امنای که حسب مورد به تأیید وزیران علوم، تحقیقات

رأی هیأت عمومی

اولاً: بر اساس بند (ب) ماده ۲۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ که مفاد آن بر اساس ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ تنفیذ شده: «دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستانهایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذیربط می‌باشند، بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیأت امنا که حسب مورد به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستانها به تأیید رئیس‌جمهور می‌رسد، عمل می‌نمایند. ...» و مستفاد از بند قانونی یاد شده این است که پیش‌بینی و تصویب ضوابط ناظر بر اجرای آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی از جمله اعطای مرخصی در صلاحیت هیأت‌های امنای دانشگاه‌های سراسر کشور است. ثانیاً: مطابق ماده ۸۱ آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب سال ۱۳۹۵: «اعضای پیمانی و رسمی به ترتیب از یک و دو ماه به ازای هر سال خدمت از مرخصی استحقاقی با استفاده از حقوق، فوق‌العاده‌ها و مزایای مندرج در حکم برخوردار می‌گردند. استفاده از مرخصی با تشخیص مقام مسئول ذیربط و الزاماً در تابستان و نیمه فروردین ماه مجاز می‌باشد. ...» ثالثاً: وظایف هیأت‌های رئیسه دانشگاهها در بند (ج) ماده ۱۰ آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مصوبه جلسه ۶۸۴ - ۱۳۸۹/۱۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و در دوازده مورد احصاء شده و در هیچ یک از موارد فوق، اختیاری دایر بر تعیین بازه زمانی جهت بهره‌مندی از مرخصی استحقاقی ملاحظه نمی‌شود و آنچه که از وظایف هیأت‌های رئیسه دانشگاهها به شرح مندرج در آیین‌نامه پیش گفته قابل استنتاج است، صرفاً فراهم کردن بستر مناسب به منظور اجرایی شدن مصوبات هیأت‌های امنای دانشگاهها است. بنا به مراتب فوق، نامه شماره ۹۸/۸۱۹۸-د/۱۳۹۸/۴/۱۳ مدیر امور اداری و پشتیبانی دانشگاه اراک در رابطه با ابلاغ مصوبه هیأت رئیسه این دانشگاه در خصوص بازه زمانی استفاده از مرخصی استحقاقی اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱۵ تا ۱۳۹۸/۶/۱۵، به دلیل آن که منجر به تضییق بازه زمانی استفاده از مرخصی استحقاقی به شرح مقرر در ماده ۸۱ آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی شده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۰۳۵۱

۱۴۰۰/۸/۲۹

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۳۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با موضوع: «شیوه‌نامه رده‌بندی آثار سینمایی مصوب ۱۳۹۸/۶/۲ رئیس سازمان سینمایی و امور سمعی و بصری که در فصل چهارم آن مجازات‌هایی نیز برای متخلفین از شیوه‌نامه مذکور تعیین شده، به لحاظ خارج از حدود اختیار مقام وضع‌کننده ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۸/۱۱ شماره دادنامه: ۲۲۲۰ شماره پرونده: ۰۰۰۰۳۵۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: خانم مولود دولو

موضوع شکایت و خواسته: ابطال شیوه‌نامه رده‌بندی آثار سینمایی مصوب

شهریور ۱۳۹۸/۶/۲ رئیس سازمان امور سینمایی و امور سمعی و بصری

گردش کار: شاکلی به موجب دادخواستی ابطال شیوه‌نامه رده‌بندی آثار سینمایی

مصوب شهریور ۱۳۹۸/۶/۲ رئیس سازمان امور سینمایی و امور سمعی و بصری را خواستار

شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

۱- به موجب ماده ۳ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها موضوع مصوبه شماره ۶۰۵۶۶ - ۱۳۶۱/۱۲/۹ هیأت وزیران موارد ممنوعیت نمایش یا عرضه و فروش فیلمها را بیان نموده است. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی براساس بندهای ۱۱ و ۱۳ ماده ۳ آیین‌نامه مذکور اقدام به صدور شیوه‌نامه معترض‌عنه نموده است.

۲- در ماده ۳ آیین‌نامه مذکور عبارت «نمایش هرگونه فیلم ...» بیان گردیده در حالی که شیوه‌نامه معترض‌عنه مفاد ماده ۳ آیین‌نامه مذکور را نسبت به آثار سینمایی منحصر نموده و تخصیص زده در حالی که واضح آن چنین صلاحیتی نداشته و از طرفی رییس سازمان سینمایی اساساً صلاحیت مقررگذار در این زمینه را ندارد و امر تخصیص نمایش آثار سینمایی برای رده‌های سنی مختلف در صلاحیت هیأت وزیران و یا شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد. بر فرض صلاحیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این زمینه براساس اصول ۸۵ و ۱۳۸ قانون اساسی این امر در صلاحیت وزیر است نه رییس سازمان سینمایی. همچنین در فراز پایانی شیوه‌نامه معترض‌عنه مجازات‌هایی برای متخلفین تعیین گردیده که وضع قاعده در این خصوص نیز در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است زیرا به موجب اصل ۳۸ قانون اساسی تعیین مجازات در صلاحیت مقنن است.

۳- پیشگیری از هرگونه آسیب به مخاطبان براساس موازین تربیتی و اخلاقی می‌بایست از ابتدا و در هیات‌های بازبینی و بررسی فیلمها و شورای صدور پروانه صورت بگیرد تا نیازی به رده‌بندی سنی آثار سینمایی نباشد. همچنین مبنای رده‌بندی سنی در شیوه‌نامه معترض‌عنه مشخص نمی‌باشد.

۴- به موجب ماده ۲ شیوه‌نامه معترض‌عنه اقدام به تاسیس هیأت رده‌بندی سنی گردیده که این امر علاوه بر اتلاف هزینه و وقت موجب ایجاد نهادی موازی با سایر هیات‌ها و نهادهای تاسیس شده در امور نظارت و بازبینی است و تاسیس چنین نهادی نیز در صلاحیت هیأت وزیران است.

۵- به موجب تبصره ۳ ماده ۳ شیوه‌نامه معترض‌عنه رده‌بندی سنی فیلم‌های غیرسینمایی نیز در صورت نیاز و به تشخیص معاونت ارزشیابی به هیات مذکور ارجاع می‌گردد که این امر برای سازمان صدا و سیما نیز ایجاد تکلیف نموده و این سازمان نیز می‌بایست برای کلیه آثار خود تأییدیه هیأت مذکور را دریافت نماید در حالی که به موجب ماده ۱۰ آیین‌نامه بررسی فیلمنامه و صدور پروانه فیلم‌سازی سازمان صدا و سیما فیلم‌های ویژه پخش از سیمای جمهوری اسلامی از مفاد آیین‌نامه مذکور مستثنی می‌باشند و بدین جهت به طریق اولی می‌بایست از نظارت هیأت موضوع ماده ۲ شیوه‌نامه معترض‌عنه نیز مستثنی باشند، بنابراین ایجاد چنین تکلیفی نیز خارج از حدود صلاحیت آن سازمان می‌باشد. متن مقررره مورد اعتراض به شرح زیر است:

«شیوه‌نامه رده‌بندی سنی آثار سینمایی

مقدمه:

پیشگیری از هرگونه آسیب به کودکان، نوجوانان و جوانان بر اساس موازین تربیتی، اخلاقی و باورهای اجتماعی، به عنوان رورت سنت تصویر شناخته می‌شود، اهمیت این موضوع بدان خاطر است که گاه نمایش رفتار و گفتار شخصیت‌های منفی

فصل سوم: ضوابط و مقررات اجرایی:

ماده ۵ - دفاتر پخش فیلم، سالن‌های نمایش فیلم، مؤسسات ویدیو رسانه، سامانه‌های برخط نمایش فیلم، سامانه‌های پیش فروش و فروش اینترنتی بابت سینما و شرکت‌های پخش ویدیویی مکلف به اطلاع‌رسانی رده‌بندی سنی مندرج در پروانه نمایش فیلمها در تمامی مواد تبلیغی، فضای فیزیکی و مجازی مرتبط با نمایش فیلم می‌باشند.

ماده ۶ - اطلاع‌رسانی رده‌بندی هر فیلم در مکان‌های نمایش فیلم باید قبل از رسیدن مخاطبان به گیشه فروش بلیت یا در محل گیشه فروش نصب گردیده و قابل رویت باشد.

تبصره - در فروش اینترنتی بلیت و یا تماشای برخط فیلمها، مخاطب باید قبل از پرداخت وجه یا تماشای فیلم از رده سنی فیلم آگاه شده باشد.

ماده ۷ - هشدار مربوط به رده‌بندی سنی در فیلم باید قبل از شروع فیلم در سالن‌های سینما و همچنین قبل از نمایش در سایر بسترهای پخش، درج شود و سینماها، دفاتر پخش سینمایی، ویدیویی، مؤسسات ویدیو رسانه و سامانه‌های برخط نمایش فیلم، مسئول اجرای آن هستند.

ماده ۸ - حداقل یک شانزدهم مساحت هر یک از مواد تبلیغاتی مانند عکس، پوستر، پلاکارد، سردر، بیلبورد، استند، مکانهای تبلیغاتی و تلویزیون شهری، فضای مجازی، جلد نسخه ویدیویی، بلیت (اعم از چاپی و الکترونیکی) و سایر موارد تبلیغاتی باید به درج عبارت هشدار رده‌بندی سنی، مندرج در پروانه نمایش به شکلی واضح و قابل رویت اختصاص یابد.

فصل چهارم: تخلفات و مجازاتها:

ماده ۹ - معاونت ارزشیابی و نظارت سازمان امور سینمایی و سمعی بصری در چارچوب مقررات انضباطی آیین‌نامه‌های تاسیس و نظارت بر دفاتر و مؤسسات پخش فیلم، مؤسسات ویدیو رسانه، مراکز عرضه بر خط ویدیویی، احداث سالن‌های نمایش فیلم و طرز کار آنها و نیز مقررات مربوط به سامانه‌های فروش اینترنتی بلیت، مجازات‌هایی را به شرح زیر برای هر یک از متخلفان اعمال می‌کنند:

تبصره - تمامی مجازات‌های مندرج در این شیوه‌نامه با تصویب شورای اکران و تأیید رئیس سازمان امور سینمایی و سمعی بصری اجرا می‌شود.

ماده ۱۰ - در صورت بروز تخلف از سوی دارندگان مجوز پخش فیلم، ضمن ابلاغ کتبی و درج در پروانه مدیران آن دفاتر، ضروری است متخلفان در اسرع وقت، اقدامات مورد انتظار و جبرانی را انجام دهند تا امکان ادامه نمایش فیلم فراهم شود. در صورت تکرار تخلف در مرتبه دوم از صدور پروانه نمایش فیلم بعدی آنها تا ۲ ماه جلوگیری خواهد شد و در صورت تکرار تخلف برای سومین مرتبه، پروانه فعالیت دفاتر مورد نظر به مدت ۶ ماه تا ۱ سال تعلیق می‌شود.

ماده ۱۱ - در صورت بروز تخلف از سوی دارندگان مجوز پخش ویدیویی، در مرتبه اول تذکر کتبی و جمع‌آوری نسخه‌های فیلم از بازار و تامین و انجام اقدامات مورد انتظار برای بازپخش محصول و در صورت تکرار تخلف، پروانه فعالیت این شرکت‌ها تا ۳ ماه و در مرتبه سوم پروانه فعالیت آنها از ۶ ماه تا ۱ سال تعلیق خواهد شد.

ماده ۱۲ - در صورت سهل‌انگاری مدیر سینما در قبال اطلاع‌رسانی صحیح و کامل رده‌بندی سنی اعلامی در پروانه نمایش ضمن تذکر به وی برای انجام اقدامات مورد انتظار در اسرع وقت، در صورت تکرار تخلف، کار فعالیت مدیر خاطی سینما به مدت ۳ ماه به حال تعلیق در می‌آید و در صورت تکرار تخلف در مرتبه سوم، ضمن ابطال کارت مدیریت وی، حواله اکران فیلم جدید برای سینما به مدت ۳ ماه صادر نخواهد شد و طی این مدت درجه کیفی سینما نیز به مدت ۳ ماه یک درجه تنزل می‌یابد.

ماده ۱۳ - سامانه‌های برخط نمایش فیلم و مؤسسات ویدیو رسانه در صورت تخلف در مرتبه اول ضمن انجام فوری اقدامات جبرانی، تذکر کتبی دریافت می‌کنند و در صورت تکرار تخلف، پروانه فعالیت آنها به مدت ۳ ماه و در صورت تکرار برای مرتبه سوم به مدت ۶ ماه به حال تعلیق در خواهد آمد.

و یا رخدادهایی که متضمن خشونت، ترس و مضامین مشابه هستند، برای برخی گروه‌های سنی نامناسب است و از این رو اطلاع‌رسانی، طبقه‌بندی آثار و توصیه‌های آگاهی بخش با انواع روش‌ها ضروری به شمار می‌رود. نظام رده‌بندی سنی فیلمها، معیار مناسبی برای خوب یا بد بودن محتوای آثار نبوده و صرفاً هدایتگر مخاطبان در تشخیص مطابقت آثار با موازین تربیتی و روحی روانی می‌باشد به همین منظور شیوه‌نامه رده‌بندی سنی آثار سینمایی به استناد بندهای ۱۱ و ۱۳ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم، اسلاید و ویدیو و صدور پروانه نمایش آنها با اصلاحات انجام شده مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران به شرح زیر ابلاغ می‌شود.

فصل اول: اهداف:

ماده ۱ - اهداف مورد نظر در اجرای این شیوه‌نامه عبارتند از:

۱- ارزیابی تمامیت فیلم با معیارهای فرهنگی، عرفی و مذهبی جامعه با هدف بدآموز نبودن آثار برای تمامی گروه‌های سنی.

۲- هدایت گروه‌های سنی ناتوان از درک نادرستی فعالیت‌های ضدقوانین و هنجارهای عمومی جامعه.

۳- پرهیز از نمایش تبعیض قومی، نژادی، جنسیتی و مذهبی، معلولیت‌های ذهنی، جسمی و جنسی و نیز پیشگیری از نمایش حرکات و الفاظ رکیک و نامناسب برای کودکان و نوجوانان.

۴- حمایت از گروه‌های سنی در معرض خطر در برابر نمایش خشونت افسار گسیخته، خونریزی، رفتارهای هیجانی و مجرمانه مانند استفاده از اسلحه گرم یا سرد، خودکشی، خودآزاری.

۵ - جلوگیری از تاثیرگذاری مثبت نمایش مصرف مشروبات الکلی، سیگار و مواد مخدر با تأکید بر پرهیز از آموزش تولید این گونه مواد.

فصل دوم: رده‌بندی سنی:

ماده ۲ - بر اساس ماده ۱ این شیوه‌نامه و با توجه به تاثیر پیام‌های مستقیم و غیرمستقیم فیلمها و فضای کلی آنها بر گروه‌های سنی مختلف، رده‌بندی سنی به تشخیص هیأتی مرکب از ۲۰ شخصیت آشنا با فیلم و سینما در حوزه‌های فرهنگی، آموزشی، تربیتی، روانشناسی، جامعه‌شناسی و رسانه صورت می‌گیرد. اعضای این هیأت با حکم رئیس سازمان امور سینمایی و سمعی بصری برای مدت یک سال منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

ماده ۳ - رده‌بندی سنی فیلمها به شرح زیر است و حسب مورد، جملات مقابل هر گروه به طور کامل در متن پروانه نمایش و اقلام تبلیغاتی درج می‌شود.

۱- گروه +۹: تماشای این فیلم برای کودکان زیر ۹ سال توصیه نمی‌شود.

۲- گروه +۱۲: تماشای این فیلم برای افراد زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود.

۳- گروه +۱۵: تماشای این فیلم برای افراد زیر ۱۵ سال توصیه نمی‌شود.

تبصره ۱ - هیأت رده‌بندی سنی، آثاری را که هیأت پروانه نمایش با معاون ارزشیابی و نظارت ارجاع می‌دهد، بازبینی کرده و براساس موارد مطروحه در ماده ۱، دلایل انتخاب گروه سنی را با ذکر مصادیق در صورت جلسات خود درج و در پاسخ به درخواست‌های احتمالی صاحبان آثار و یا به تشخیص خود، برای اطلاع عمومی منتشر می‌کند.

تبصره ۲ - فیلمهایی که مصادیق اعلام شده هیأت رده‌بندی سنی از آنها حذف شود، از شمول رده‌بندی خارج می‌شوند.

تبصره ۳ - رده‌بندی سنی فیلمهای غیرسینمایی (تله فیلم، سریال، مستند، ترکیبی و...) در صورت نیاز و به تشخیص معاونت ارزشیابی و نظارت سازمان امور سینمایی، توسط هیأت بازبینی این فیلمها صورت می‌گیرد یا به هیأت رده‌بندی موضوع این شیوه‌نامه ارجاع می‌شود.

ماده ۴ - معاونت ارزشیابی و نظارت بر اساس این شیوه‌نامه و در چارچوب مصوبات هیأت اکران نسبت به کاهش ظرفیت نمایشی فیلمهای مشمول رده‌بندی سنی اقدام می‌کند.

۶- ملاک رده‌بندی سنی براساس قانون مدنی بوده که اشخاص صغیر را به ممیز و غیرممیز تقسیم نموده و سن بلوغ را ۹ سال و ۱۵ سال تمام قمری تعیین نموده است. قوانین و مقررات جزایی نیز اطفال و نوجوانان بزهکار را به رده‌های زیر ۹ سال، زیر ۱۲ سال و ۱۲ تا ۱۵ سال و ۱۵ تا ۱۸ سال تقسیم نموده است.

۷- در ماده ۸ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران با توجه به حساسیت و اهمیت تولیدات و محتوای آثار سینمایی به عنوان یک ابزار استراتژیک و تاثیرگذار جهت مقابله با تهاجم فرهنگی دعوت و اخذ نظر مشورتی از کارشناسان متخصص رشته‌های مختلف مربوط به موضوع فیلم را تجویز نموده است.

۸- آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران مربوط به تولیدات سینمایی و غیرسینمایی بوده و حقوق و تکالیفی را برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مقرر نموده و هیچ کدام از مواد و مفاد آن افاده تکلیف برای سازمان صدا و سیما را نمی‌نماید. همچنین رده‌بندی سنی مربوط به مرحله بعد از تولید و مرحله صدور پروانه نمایش می‌باشد و اشاره به آیین‌نامه بررسی فیلمنامه و صدور پروانه فیلمسازی موضوعیت ندارد. از طرفی سازمان صدا و سیما در صورت اقدام به ساخت فیلم سینمایی مکلف به دریافت پروانه فیلمسازی و پروانه نمایش از سازمان امور سینمایی و سمعی بصری کشور می‌باشد و راساً نمی‌تواند اقدام به ساخت و نمایش فیلم نماید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداریو رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: «علاوه بر مواردی که هیأت وزیران یا وزیری مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین می‌شود، هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری به وضع تصویب‌نامه و آیین‌نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت وزیران حق وضع آیین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد، ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد...» مستفاد از اصل مذکور این است که علاوه بر اختیار مقرر برای وضع آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین توسط هیأت وزیران یا هر یک از وزیران، صلاحیت ایجاد حقوق و تکالیف برای شهروندان که در قالب وضع آیین‌نامه‌های مستقل نیز امکان تحقق دارد، صرفاً توسط هیأت وزیران و هر یک از وزیران و تنها در راستای انجام وظایف اداری، تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری امکان پذیر است و قانونگذار اساسی به دلیل آثار مهم اعمال صلاحیت فوق، ایفای آن را توسط سایر مقامات و مسئولین اداری از جمله معاونین وزیران یا روسای سازمانهای اجرایی مجاز ندانسته است. بنابه مراتب فوق صرف نظر از اینکه رده‌بندی آثار سینمایی به دلیل لزوم توجه به اقتضات فرهنگی و اخلاقی حاکم بر جامعه، امری پذیرفته شده و ضروری است، ولی اولاً: با توجه به اینکه ورود مقامات اجرایی و اداری در خصوص قاعده‌گذاری در رابطه با این موضوع بنا به حکم مقرر در اصل ۱۳۸ قانون اساسی صرفاً اختصاص به هیأت وزیران و هر یک از وزیران دارد و ثانیاً: بر اساس اصول ۳۶ و ۱۶۹ قانون اساسی و ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲، تعیین جرایم و مجازاتها باید به موجب قانون و اعمال مجازاتها براساس حکم دادگاه صورت بگیرد، بنابراین تصویب شیوه‌نامه رده‌بندی آثار سینمایی مصوب ۱۳۹۸/۶/۲ رئیس سازمان سینمایی و امور سمعی و بصری که در فصل چهارم آن مجازاتهایی نیز برای متخلفین از شیوه‌نامه مذکور تعیین شده، خارج از حدود اختیار مقام وضع‌کننده آن است و لذا شیوه‌نامه یاد شده مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

ماده ۱۴- سامانه‌های پیش فروش و فروش برخط بلیت سینماها، در صورت تخلف ضمن دریافت تذکر و تأمین سریع اقدامات مورد انتظار، در صورت تکرار تخلف از ۱ تا ۳ ماه حق فروش بلیت را نخواهند داشت.

ماده ۱۵- نظارت بر حسن اجرای شیوه‌نامه رده‌بندی سنی فیلمهای سینمایی به عهده معاونت ارزشیابی و نظارت سازمان امور سینمایی و سمعی بصری است.

ماده ۱۶- این شیوه‌نامه در یک مقدمه، ۱۶ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۶/۲ به تأیید رئیس سازمان سینمایی و امور سمعی بصری رسیده است و از تاریخ مذکور جایگزین دستورالعمل مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۰ می‌شود.

در پاسخ به شکایت مذکور، معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان امور سینمایی و سمعی بصری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۱۲۸۶۹۰-۱۴۰۰/۳/۱۱ به طور خلاصه توضیح داده است که:

۱- ادعای شاکی مبنی بر مغایرت شیوه‌نامه معترض‌عنه با قوانین و مقررات و خارج بودن تصویب شیوه‌نامه معترض‌عنه از حدود اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ادعایی واهی و بی اساس می‌باشد.

۲- صدور شیوه‌نامه معترض‌عنه از سوی بالاترین مقام سازمان متبوع و در جهت اجرای صحیح بندهای ۱۱ و ۱۳ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران صادر گردیده و برخلاف استنباط شاکی مخاطب آن ادارات کل و مجموعه ذیربط در سازمان تحت امر می‌باشند. از طرفی ضابطه آمرانه‌ای مبنی بر اینکه در نگارش شیوه‌نامه از عبارت ماده استفاده نشود یا حتماً از عبارت بند استفاده شود وجود ندارد. همچنین شیوه‌نامه موصوف هرگز موجد حق و تکلیفی بر اشخاص بیرون از اداره نبوده و صرفاً نحوه اجرای تکالیفی که سابقاً به موجب مقررات مربوطه ایجاد شده را تبیین می‌نماید.

۳- عبارت «نمایش هرگونه فیلم...» در ماده ۳ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران و تمامی مفاد آن شامل عموم مخاطبین اعم از کودک و نوجوان و بزرگسال و با هر وضعیت و شخصیت و سنی و ... بوده و از مواردی است که همواره در تمامی آثار دیداری و شنیداری دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مرعی می‌باشد. و در این بین مخاطبینی وجود دارند که نیازمند توجه و حمایت و اعمال سختگیری بیشتری نسبت به آنها در نمایش آثار لازم می‌باشد. و با عنایت به وقوف بالاترین مقام مجری آیین‌نامه موصوف (رییس سازمان سینمایی) بر اهمیت و لزوم توجه ویژه به قشر کودک و نوجوان و ارائه تذکرات لازم به واحدهای تحت امر درخصوص اجرای دقیق بندهای ۱۱ و ۱۳ و ۸ آیین‌نامه مذکور در صلاحیت مقام مذکور قرار دارد. همچنین اصل ۱۳۸ ناظر بر تصویب آیین‌نامه و صدور بخشنامه از سوی وزرا بوده و تصویب شیوه‌نامه را شامل نمی‌گردد.

۴- فراز پایانی ماده ۹ شیوه‌نامه معترض‌عنه مستند به بندهای ۲۲ و ۲۳ مواد ۲ قانون اهداف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۱۲ و همچنین ماده ۲ و بندهای ۸ و ۱۱ و ۱۳ ماده ۳ آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران تدوین و تصویب شده است. همچنین مجازاتهای متناسب تخلفات در عرصه فرهنگی در جلسه ۱۳۷۵/۶/۲۷ شورای مشترک کمیسیون‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی ضوابط و مقررات تاسیس مراکز، مؤسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها تصویب گردید و مصوبات شورای مذکور در حکم قانون می‌باشد.

۵- مطابق آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها مصوب ۱۳۸۲ هیأت وزیران فیلم‌ها بعد از ساخت ابتدا جهت بررسی و اظهارنظر در مورد نمایش و صدور پروانه نمایش تحویل شورای بازبینی شده و پس از انجام ممیزی‌های مربوطه و اخذ مجوز نمایش در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه درجه‌بندی آن به جهت توجه به سلامت اخلاقی و روانی قشر کودک و نوجوان امری ضروری است.